

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.

(„Falu” Országos Földművelésügyi)

Telefon: Automata 204—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiónak gazdasági előadások” című füzetekkel együtt
Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1935.

XVI. évfolyam, 5. szám

Február hó 3.

„A csizmás falusi magyar az ősforrása itt minden erőnek!”

Gömbös Gyula miniszterelnök nagy beszéde Szolnokon

A magyar politikai életnek nagyhorderejű eseménye játszódott le január hó 24-én Szolnokon, a nemes jászok és nagykunok fővárosában, ahova Gömbös Gyula miniszterelnök utazott le hatalmas kísérettel, hogy átvegye 11 község és 5 város, köztük Szolnok városának diszpolgári oklevelét, amelyeket lelkes fogadtatás után nagy ünnepség közben nyújtottak át a miniszterelnöknek.

Ezt az ünnepélyes alkalmat s az Alföld népének nagy nyilvánosságát használta föl a miniszterelnök arra, amit a közelmúlt lehangoló külpolitikai eseményei után fokozódó érdeklődéssel és erősödő kíváncsisággal várt már az egész ország közvéleménye, hogy nagy beszédben ismertesse reformpolitikai elgondolásait és külpolitikájának irányelveit.

Az egyenes, férfias, őszinte és közvetlen hangú beszéd, amely Gömbös Gyula miniszterelnök nagyvonalu elgondolásait mindenben tükrözte vissza s a kormányzat célkitűzéseiben semmit homályban nem hagyott, a hallgatóság lelkes és osztatlan helyeslésével találkozott, de az egész ország közvéleményének megnyugvását is meghozta.

A miniszterelnök beszéde minden jóhiszemű magyar embert meggyőzött arról, hogy a kormány programjában sem változás, sem visszavonás, sem elkanyarodás nincsen. A szolnoki beszéd változatlan meggyőződéssel han-

goztatta, hogy a miniszterelnök népies politikát akar a nemzeti összefogás összes eszközeivel. S hogy ennek a politikának elengedhetetlen állomásai: a megreformált választójog, a hitbizományi reform, a telepítés, az egyke elleni küzdelem, az érdekképviselési rendszer kiépítése és a sajtójogi reform. Külpolitikai tengelye pedig: területi revízió békés eszközökkel, egyenjogúsítás a lefegyverzés terén és az idegen uralom alatt álló magyar kisebbségek kulturális, gazdasági és politikai jogainak védelme és elismertetése.

A nagyjelentőségű politikai eseményről részletes tudósításunk a következő:

A miniszterelnököt és kíséretét Szolnok városa és a szolnokvidéki községek és tanyák népe meleg fogadtatásban részesítette már a pályaudvaron, ahol vitéz roffi Borbély György főispán és Alexander Imre alispán vezetésével nagy küldöttség várta az érkezőket.

Gömbös Gyula miniszterelnök kíséretével együtt először Szolnok vármegye törvényhatósági bizottságának alakuló gyűlésén vett részt s a főispán üdvözlő szavaira válaszolva, mint a törvényhatósági bizottság

Gömbös Gyula miniszterelnök beszédet mond Szolnokon

Előtte a diszpolgári oklevelek halmaza.

megválasztott tagja fel is szólalt s kijelentette, hogy a nemzeti munkaterv szellemében jár el, amikor itt nemcsak mint Magyarország miniszterelnöke, hanem az Alföld szószólójaként szerepel. Bejelentette, hogy a kormány már az idei költségvetés keretén belül 500.000 pengőt fog költeni az Alföld fásítására. Rámutatott arra is, hogy míg az előző években a tisztai hajózás 450.000 métermázsza gabonát szállított, addig a múlt esztendőben már 2.300.000 métermázsát szállítottak ezen a vizinton.

A közgyűlésről a színházterembe ment át a miniszterelnök, hogy átvegye Szolnok városának és a megye községeinek diszpolgári okleveleit.

Szolnok városa diszpolgári oklevélét Tóth Tamás polgármester, a községeket Magyar János járszjakóhalmai plébános nyújtották át nagy éljenzés és tapsal kísért beszéd kíséretében. Magyar János beszéde végén a miniszterelnöknek *kék-fehér szalaggal díszített szép művű aranyozott kulcsot nyújtott át.*

A tisztelő küldöttségek elvonulása után a miniszterelnök szólásra emelkedett és általános figyelem közepeztette a következőket mondotta:

Ne féljen senki attól a hatalomtól, amely a népen nyugszik

— Ez a vármegye politikai bölcsőm volt. Azóta nem szakadtam el ettől a vármegyétől. Azt tartom helyesnek, hogy a miniszterelnök a legkisebb falvakkal is tartson kézfogót, mert ezáltal ismeri meg a legjobban a magyar nép bajait. Az a miniszterelnök könnyebben kormányoz itt, aki tudja azt, hogy a csizmás falusi magyar az ősforrása itt minden erőnek, nemzeti erőnek és erkölcsi erőnek egyaránt.

Beszéde további során azt fejtette a miniszterelnök, hogy *senkinek sem lehet oka félni attól a hatalomtól, amely a népen nyugszik és a nép bizalmából ered*, mert ez a hatalom sohasem azért lesz, hogy címet, rangot és vagyont szerezzen, hanem azért, hogy a nép szolgálatában álljon. S ha itthon egység lesz, ez a nemzet büszkén néz keletre jövet nyugat felé és a nagy számadásnál arra fogja kérni a nyugatot, ismerje el végre, hogy tartozik valamivel ennek a nyugatíva lett magyar nemzetnek.

Kifejtette azt is a kormányban felmerült személyi változásokkal kapcsolatban, hogy a kormány célkitűzé-

sében, vagy irányában semmi változás nem történt. A kormány egy gyenge gazdasági erővel rendelkező országhoz illő szolidaritással vezeti továbbra is a gazdasági ügyeket.

A revízió hármass célkitűzése

Ezután a magyar külpolitika kérdéseire tért át. Azoknak a római szerződéseknak a jelentőségét emelte ki, amelyek Róma, Bécs és Budapest között jöttek létre s máris beváltak. A hat és fél pengős buzaárról fel tudunk menni 15 pengőig.

— Ez az új magyar stílus, — jegyezte meg élénk helyeslés közben a miniszterelnök — amely nem minden körülmények között monoklin keresztül nézi a politikai és diplomáciai életet, hanem inkább a buza árának szemüvegén keresztül.

A marseillei ügyről, mert még folyamatban van, nem nyilatkozott bővebben a miniszterelnök. Az olasz-francia egyezményről kapcsolatban örömet fejezte ki a törekvés fölött, amelyben felvetették annak lehetőségét, hogy a Kárpátok medencéjében esetleg valamilyen új rendezést kísérjenek meg. Mi nem állunk ennek útjába. *Békét kívánunk*, — mondta emelt hangon — *de az igazság és egyenjogúság alapján.*

A revízió kérdésében a miniszterelnök határozottan körvonalazta álláspontját:

— Fenntartjuk a területi revízió kérdését békés eszközökkel. Kívánjuk, hogy a magyar kisebbséget mind kulturális, mind gazdasági, mind politikai tekintetben ismerjék el egyenrangú félnek. *Egyenrangúságot kívánunk, vagy a leszerelés, vagy a fegyverkezés terén.*

Választójog, birtokpolitika

A választójogi kérdés és alkotmányjogi reformok érintésénél ezeket mondotta:

— A választójog eszköz a nemzet politikai életében. Az óvatos reformátor kezével akarunk e kérdéshez hozzányulni, ahogy a nemzeti munkaterv meghatározza: *a titkosság alapján, de a nemzeti konzervatív erők figyelembevételével.*

— A titkos választójoggal kapcsolatban foglalkozunk a *kormányzó jogkörének kiterjesztésével* s tárgyalás alá vesszük azokat a kérdéseket, amelyeket a felsőház jogkörét illetően felvetettek.

A magyar birtokpolitika kérdéseiről a telepítési törvényjavaslatot említette elsőül, amely első fogalmazásban készen is van. Fő irányelvül azt jelölt meg, hogy bizonyos vidéken, ahol nem tud fejlődni a magyar népesség, ott helyet kíván adni ennek a magyar népnek.

— *Hitbizományi rendszerünk, nézetem szerint, szintén reformra szorul.* Ebben a tekintetben is a *haladó konzervativizmus jegyében* járunk majd el. A *tagosítás* inkább a Dunántul fontos kérdése. Ez is égetően sürgős, de mivel magánérdekekbe ütközik, tudjuk, nem könnyű megoldani. A kormány földbirtokpolitikái javaslatok között említette az *egyke kérdését* is a miniszterelnök, amelyről a *kerettörvény* el is készült már.

A sajtóreformmal kapcsolatban olyan reformot óhajtott a miniszterelnök, amely az *igazi sajtót piederstálra* emeli, a *zugsajtót pedig elsőpr.*

Beszéde befejező részében a reformpolitika óriási nehézségeiről emlékeztetett meg a miniszterelnök és a reformmal szemben aggodók fölösleges félelmét igyekezett eloszlatni. A társadalmi osztályokat egymás kölcsönös megbecsülésére és közös, lankadatlan munkára hívta fel. Majd ezzel a felémelő mondattal zárta beszédét:

Királyi palást a nemzet testén...

— Ha a tehetség és erő alapján összefog ez a nemzet és a kuria lakója éppen úgy, mint az egyszerű kunyhóé a nagy magyar közösségben, amelynek belső tartalma erőt nyújt az akadályok leküzdésére, abban a palástban áll majd a nemzet, amelyet sokszor edzetek és téptek meg a viharok és tüskék, de mégis *királyi palást*, az *örökkévalóságra rendelt nemzet palástja!*

A miniszterelnök nagy lelkesedéssel és tapsorkánnal fogadott beszédét ünnepi ebéd követte, amelyen a főispán felköszöntőjére válaszul hangzott a kormányelnök, hogy a vidéki gócpontok fejlesztése szintén a kormány programjába tartozik. Az ebéd keretében felszólalt Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi és pénzügyminiszter is s miután programjának alföldi vonatkozása részleteit ismertette, bejelentette, hogy a kormány *olesó bakancsakciót* indít majd meg.

A beszédekkel Szolnok nagy napja be is zárult. A miniszterelnök és kísérete a fővárosba utazott vissza, hogy a munka megkezdődjék az élő, de megcsonkított magyar fa gyökereinek, törzsének, ágainak megvédéséért... Virágzóvá, gyümölcsözővé tételéért. Ami sikerülni is fog. Szolnok után ez a megdönthetetlen meggyőződésünk...

Jó hangszereken játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú, igazán olcsón Reményi országos híró hangszertelepén vásárolhat: Budapest, VI./15., Király-utca 58—60. Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

A VASÁRNAP TANÁCSADÓJA

minden ügyben utbaigazit!

KÖZGYÜLESI MEGHÍVÓ

a „FALU“ ORSZÁGOS FÖLDMIVES SZÖVETSEG-nek Budapesten a Szövetség székházában, V., Báthory-utca 24. szám alatt 1935. évi február hó 19-ik napján d. e. 11 órakor tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. A „MAGYAR GAZDASZÖVETSEG“-gel való egyesülés oly módon, hogy mindkét egyesület megszűnik önálló egyesület lenni és a kettőből „A FALU MAGYAR GAZDA-ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSEG“ cím alatt egy új egyesület alakul.

2. A fúzióval kapcsolatos anyagi ügyek rendezése.

3. Esetleges indítványok.

Budapest, 1935. január 30-án.

MAYER JÁNOS s. k.
elnök, ny. miniszter.

Az alapszabályok 17. §-a értelmében a közgyűlés a tagoknak csak olyan indítványát tárgyalja, amelyet a közgyűlés előtt legalább három nappal az elnökségnél írásban terjesztettek elő.

Az igazi konzervatív politika...

A nagymultu jászberényi választókerület mandátuma gazdát cserélt. Imrédy Béla, a Nemzeti Bank elnöke, a kerület eddigi képviselője, elbucszott választóitól, s beszédében az összefogás történelmi szükségességét hangoztatta. Antal István, a kerület új képviselője, január hó 27-én, mélyenszántó beszéd kíséretében vette át az egyhangú lelkesedéssel átnyújtott mandátumot. Hangsúlyozta, hogy Apponyi Albert gróf fenkölt politikai idealizmusával és Imrédy Béla modern politikai realizmusával kívánja szolgálni Gömbös Gyula miniszterelnök reformpolitikáját, amely új utak felé fogja vezetni a magyar nemzetet. A helyes és klasszikus értelemben vett reformpolitikát így határozta körül az új képviselő: „Mindenn időpontban alkossuk meg a nemzet számára azt, amire a nemzetnek az illető időpontban szüksége van.“ Következményét pedig így jelölte meg: „Ha ez a program megvalósul, annak egyik igen fontos következménye az is lesz, hogy kiálszik a tűz a radikális kazánokból, s az őseinktől reánk maradt igazi nemzeti értékek konzerválását egy gazdaságilag szilárd alapotokon nyugvó, egészséges szociális viszonyok között élő, s politikai öntudatában, világnézetében és faji meggyőződésében összeforrott nép együttes munkája

fogja elvégezni.“ Az első mondat az Apponyi bölcsessége, a második az Imrédy modern realizmusa, a kettő együtt a Gömbös Gyula programja. De a magyar nemzet óhaja is, Antal István klasszikus meghatározásában...

A falu nem felejt...

A kommunizmus vérfagyasztó gazságait, a vörös betyárok vadállati kegyetlenségét tárgyalja most a Rákosi-per kapcsán a büntetőtörvényszék Szemák-tanácsa s az ember a fülét fogja be, hogy ne hallja s ne lássa azokat az elképzelhetetlen embertelenségeket, amelyeket szegény meggyőtrött, ma is vacogó és görcsösen zokogó tanúk, a halál mesgyéjéről visszatért áldozatok adnak elő, akiknek megtört tekintetéből ijedten viládlódik a révület, hogy talán csak álmodták az egészet, talán meg se történt. Oh, mert förtelmes, lidércnyomásos álom vad és nyomasztó gyötrelmei válhatnak ki csak hasonló képeket, mint aminők a „világfelszabadító“ Számuelyek és Corvin-Klein Ottók yakasztásait kísérték a magyar falvak hazaszeretete és istenféllemének elnyomásáért. Hogy vizsgálat nélkül huztak embereket az egész falu szemeláttára az akácfákra. Hogy fiukat kényszerítették, tegyék a kötelet apjuk nyakára. Több gyermekes anyát, hogy kösse fel férjét, ha megakarja menteni. S amikor felkötötte, szemébe röhögtek s haza hajszolták. Hogy a menekülőnek beleit döntötték ki előbb... aztán holtan huzták fel. Hogy... De elég is. Sok volna elszámolni az alföldi és tudadunai eseteket. A magyar falvak lakói emlékeznek rájuk minden borzalmasságukkal és embertelenségükkel egyetemben. És nem felednek. Mert nem is feledhetnek. Szívük szomorú emléke megrezdül bennük, hogy szorító fájdalommal emlékeztesse őket arra az örök szegényre, amikor bűnnek számították, hogy magyar a magyar és Istenének hívő gyermeke. A falu emlékezik és nem feled... De le is számolna azokkal, akiknek titkos gondolatában ennek a vérlázító multnak emléke kísértene...

BELPOLITIKA

Egyhangú bizalom Gömbös Gyula miniszterelnök iránt

A Nemzeti Egység Pártja január hó 29-én délelőtt értekezletet tartott. Sztranyavszky Sándor elnöki bejelentése után Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter az orvosi kamarák szervezetéről, Lázár Andor igazságügyminiszter pedig az ügyészek és bírák feyelemi felelősségéről szóló törvényjavaslatot ismertette. Hóman Bálint kultuszminiszter bejelentette,

hogy legközelebb javaslatot terjeszt a Ház elé a közoktatásügyi igazgatás átszervezéséről.

Ezután Gömbös Gyula miniszterelnök hangsúlyozta, hogy munkássága további során is a Nemzeti Egység Pártjára kíván támaszkodni, majd azt a kérdést intézte az értekezlet-hez, hajlandók-e őt továbbra is támogatni? A párt egyhangúlag bizalmat szavazott Gömbös Gyula miniszterelnöknek.

A választójogi reform

A magyar politikai életet az elmúlt héten a választójogi reform megvalósítására irányuló előzetes tárgyalások foglalkoztatták. Gömbös Gyula miniszterelnök egyrészt a kisebbségi politikusokkal, másrészt a Nemzeti Egység Pártja vezetőivel folytatott beható tárgyalásokat a választójogi reform és az azzal összefüggő alkotmányjogi kérdésekről. Az egyik megbeszélésen Gömbös Gyula miniszterelnök bejelentette, hogy a kormány elhatározta az önálló ipari minisztérium felállítását. Az új minisztérium július elsején kezdi meg működését, tisztviselőkarát a kereskedelmi minisztérium már meglevő tisztviselőkarából választják ki.

A választójogi reformról szóló megbeszélés még nem ért véget.

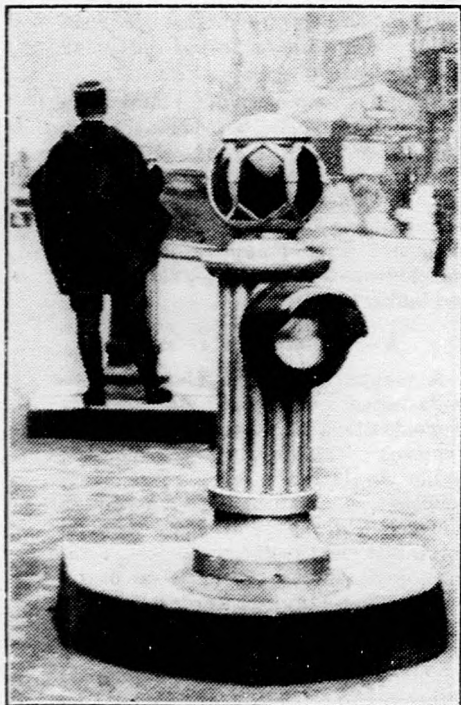
A szegedi paprikatermelők kívánságai

A szegedi paprikatermelők az elmúlt héten küldöttségileg jelentek meg Darányi Kálmán földmívelésügyi miniszternél és átadták neki

A falu nem felejt...

Rákosi Mátyás, volt kommunista népbiztos a vádlottak padján.

Új rendszerű közlekedési lámpa Párisban, amelyet alacsonyan helyeznek el az utca közepén; az eddigi magasan elhelyezett lámpát ugyanis nehezebben veszik észre az autók.

négyezer paprikatermelő kérvényét. Ebben főleg az eddigi engedélyezési eljárás megszüntetését, a zárt terület további fenntartását és a paprikaszövetségek feloszlását kéri a termelők. Kívánják továbbá, hogy a kormány a külkereskedelmi szerződések megkötése alkalmával biztosítson a termelési költségeknek megfelelő exportárakat a paprika részére.

Darányi földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy átérzi a megfelelő intézkedések szükségességét és nyomában megbizta a jelenlevő **Marschall Ferenc** államtitkárt, hogy a paprikakérdést behatóan vizsgálja meg és sürgősen intézkedjék a bajok és panaszok orvoslása iránt.

ELADNÉK :

Eladnék 1930. évbéli Schmidt-rendszerű, petroleumfűtésű, 350 darab tojást befogadó **keltetőgépet** jutányos áron. Vételárban elfogadom tisztavérben tenyésztett mangalica választási malacot, esetleg még pár mázsa tengerit és búzát is. Cím: **B. Kerekes Ferenc aranykalászos gazda, Magyarcsanak-tanya, 108. sz., Csanád-megye.**

VENNÉK:

Vennék 1 darab tiszta vérben tenyésztett egyéves **plymouth kakast**, kifogástalan, a színnek és a formának megfelelő veszek csak. Cím: **B. Kerekes Ferenc, aranykalászos gazda, Magyarcsanak-tanya, 108. sz., Csanád-m.**

A tavaszi mezőgazdasági kiállítás látnivalói

Megemlékeztünk már arról, hogy az idei tavaszi országos mezőgazdasági kiállítás tenyésztálatcsoportjaiba történt bejelentések várakozáson felüli eredménnyel zárultak. A kiállítás többi csoportjaiban csak február 15-én jár le a bejelentés határideje, de már eddig is bőséges és sokoldalú anyagot jelentettek be kiállításra. Így az oktató jellegű csoportok között ismét szerepelni fognak nagyíró kísérletügyi intézményeink, a földművelésügyi minisztérium alsó-, középső- és felsőfokú szakoktatási intézményei és az Országos Mezőgazdasági Kamarának és a Külkereskedelmi Hivatalnak szemléltető kiállítása.

A **vetőmag- és terménykiállítási** csoportban a múlt év őszen rendezett terménybemutató legjobbjait minősítést elért anyag fog szerepelni. Ebben a csoportban fog helyet találni még a téli gyümölcs- és konzervekiállítás, burgonya- és kerti termények bemutatója. A mezőgazdasági gép- és eszközkiállítás is nagyobb keretű

lesz a múlt évinél. Az erdészeti és facsemete, háziipari és iparművészeti, halászati, méhészeti, mezőgazdasági ipari és élelmiszeripari kiállítások, nemkülönben a **Dohányjövődék kiállítása** külön-külön pavillonban elhelyezve, szakszerű rendezésben fognak megjelenni.

Külön kiállítási csoportban fognak szerepelni **Frigyas királyi herceg** összes magyarországi birtokai. Fel-tűnést fog kelteni az idén is a **zöldmezőkiállítás**. Mivel a múlt év decemberében a nemzetközi baromfikiállítás elmaradt, a mezőgazdasági kiállítás **baromficsoportja** ez évben különösen népes lesz.

A kiállítás kereteihez kapcsolódva, ez évben is rendeznek **lovasmérkőzéseket, lovasmutatványokat, fogatversenyeket és fogatbemutatókat**, nemkülönben **rendőrkutyaversenyt. Kutyabemutató** is lesz, amelyen különösen a magyar kutyafajták: pulik, komondorok és kuvaszok lesznek nagy számmal képviselve.

Mérsékelni kell a falusi kislakások adóját!

A napokban falun jártam. Értelmes, okos gazdákkal beszélgettem. Mindenről esett szó, de leginkább arról a sok bajról, amely úgy nyomja a falu vállát, mint az ólomsúly az ingaóra lelkét. Miről lehetett volna másról szó, mint az **adóról**? Egy egyszerű, szegény földművesember, aki két keze munkájával keresi meg családjá számára a kenyeret, nagyon érdekes gondolatot vetett fel.

A **házaadóról** volt szó. Amikor bele-dobta ezt a gondolatot a beszélgetés körébe, egyszerre beszédesekek lettek az előbb még hallgatag embereink. Egy-másután szólaltak hozzá a kérdéshez és olyan alaposan, olyan természetesen, istenadta észjárással fejtegették, magyarázták azt, hogy a legkíváltságos adószakértők is tanulhattak volna tőlük. Egy öreg, komoly, hidegagyu magyar arra kérte a község főjegyzőjét, hogy hozza el a paragrafusok könyvét és a rendeletek tárá, mert tisztán akarja tudni, hogy hát miként áll a falu népe helyzete és mi volna a segítség módja.

A jegyző ur azután elmondotta, hogy az 1934. évi 5600. M. E. számú rendelet 2. §-ának 1. pontja értelmében az állami földadót meg kell téríteni annak a földbirtokosnak, akinek földje után kataszteri tiszta jövedelme a 100 aranykoronát meg nem haladja. 100 aranykorona tiszta jövedelem megfelel 16 holdas birtoknak; 100

aranykorona után az elengedett földadó évi 23 pengő 20 fillér.

Ezzel szemben a mezőgazdasági munkával foglalkozó napszámos embernek, akinek jövedelme a mai időkben ugyyszólván semmi, kis, egyszobás lakása után nem részesül semmi kedvezményben, holott a segítség talán méltányos és szükséges lenne.

De nézzük csak tovább: egy falusi kislakás a legkisebb házaadójá 4 pengő 20 fillér, az 1927. évi 20.000 sz. pénzügyminiszteri utasítás 9. §-a szerint. Ha azonban a házat jókarban tartja, ami természetesen magától értetődik, akkor már 5 pengő 60 fillér a házaadó. Amíg tehát a földadó után csak a járulékos adókat kell kivetni, addig a házaadót külön közmunka is terheli. E járulékos adók százaléka 170, így tehát 20—25 pengőt tesz ki egy kis nyomorult napszámos évi adója. Ha pedig két szobája van, akkor 50—60 pengőre emelkedik az adója, ami összehasonlítva a földdel, 15 hold föld adójának felel meg.

Méltányos volna tehát, — mondták ezek az értelmes, derék emberek — ha az állam a falusi egyszobás lakások után is mérsékelné az adót. Véleményük szerint ez az elengedett házaadó az államnak körülbelül évi 2—300.000 pengőjébe kerülne csak, viszont ezeken a kisembereken rendkívül nagy mértékben segítene a kislakások házaadójának leszállítása.

SZEKERES LÁSZLÓ

VILÁGKRÓNKA

Franciaország és Olaszország római megállapodásai és a Saar-kérdés végleges elintézése után az európai politika sulya Londonba helyeződött át és az európai államok vezetőinek figyelmé Flandin francia miniszterelnök és Laval francia külügyminiszter londoni látogatására terelődött. Franciaország két vezető államférfiának londoni látogatása valóban sokkal fontosabb és súlyosabb lépése az európai politikának, semhogy előzőt egyszerűen napirendre lehetne térni. A dolgok jelenlegi állása szerint, úgy látszik, hogy ez a látogatás fogja megkoronázni azt a békemunkát, amelyet Európa politikusai a háború utáni években elkezdtek és amelynek az a célja, hogy Európa békéjét minél hosszabb időre biztosítsák.

A Saar-kérdés elintézése lényegesen enyhítette Franciaország és Németország egymáshoz való viszonyát, a római megállapodás pedig közelebb hozta egymáshoz a kontinens két vezető nagyhatalmát: Olaszországot és Franciaországot. De ezenfelül annak a lehetőségét is megnyitotta a római megállapodás, hogy a két nagyhatalom politikai érdekkörébe tartozó közép-európai kisállamok, egyrészt a kisantant, másrészt pedig Ausztria és Magyarország ugyancsak közeledjenek egymáshoz. Amint azt a Vasárnap már megírta, ennek a közeledésnek a római megállapodás és a jugoszláv-magyar kérdés genfi elintézése, illetőleg az a légkör, ami ezután az európai politikában elterjedt, valóban kedvezett is.

Nyitott kérdés maradt azonban Németország és Lengyelország állásfoglalása, ami végül döntő befolyással lesz arra, hogy Ausztria és Magyarország valóban és milyen mértékben csatlakozik a római egyezményhez.

Flandin és Laval római látogatása éppen ezeket a függő kérdéseket akarja közelebb vinni a megoldáshoz és az Olaszországgal történt megállapodás után most már Angliával is olyan megállapodást kíván létesíteni, ami szükségessé, vagy legalább is lehetségessé tegye, hogy Németország és a vele rokonszenvező kisebb államok szintén csatlakozzanak ahhoz a munkához, ami a francia hivatalos külpolitika meggyőződése szerint alkalmas arra, hogy végre valóban békét teremtsen Európában. Az orosz birodalommal Franciaország már régebben megegyezett, Olaszországgal Rómában megtörtént a megállapodás, s ha most a londoni tárgyalások is kielégítő eredménnyel végződnek, ez olyan súlyos politikai blokkot teremt Európában, amelyhez Németországnak is valószínűleg csatlakoznia kell. Különösen valószínűnek tartható ez a csatlakozás, ha elgondoljuk, hogy az angol félhivatalos sajtó az utóbbi

időben kifejezett rokonszenvvel ír Németországnak azokról a követeléseiről, amelyeknek teljesítését a Népszövetségbe való visszatérését függővé teszi, s ha a józanabb angol politikának sikerül Németország követeléseit Franciaországgal elfogadtatni, akkor, úgy látszik, semmi akadálya sincs annak, hogy Németország is részt vegyen a békés építőmunkában.

Angol politikusok közeledése a közép-európai állásponthoz érdekes módon nyilvánult meg az utóbbi napokban az angol parlament ülésén is. Mander és Levellyn Jones képviselők

interpellációval fordultak a Jugoszláviából kiűzött magyarok ügyében a külügyminiszterhez, aki válaszában bejelentette, hogy tudomása szerint ezeket a szerencsétleneket vissza fogják engedni Jugoszláviába. Általában is többet foglalkoznak most Angliában az elszakított területen élő magyar kisebbségekkel és felvetették azt a tervet is, hogy a tulnyomórészen magyarok által lakott területek sorsát a Saar-vidék példájára népszavazással kellene eldönteni, s a magyar békeszerződés revíziójának kérdését így békés uton lehetne elintézni.

A falu egészségügyi kérdéseiről nagyszabású értekezletet rendez a Faluszövetség

A Faluszövetség „A falu egészségügye” összefoglaló címmel előadás-sorozatot rendez. Szükségességét az a körülmény indokolja, hogy vidéki kizárásaink során mélységesen elszomorító tapasztalatokat szereztünk a gazda-, földmives- és mezőgazdasági munkástársadalom egészségügyi viszonyairól.

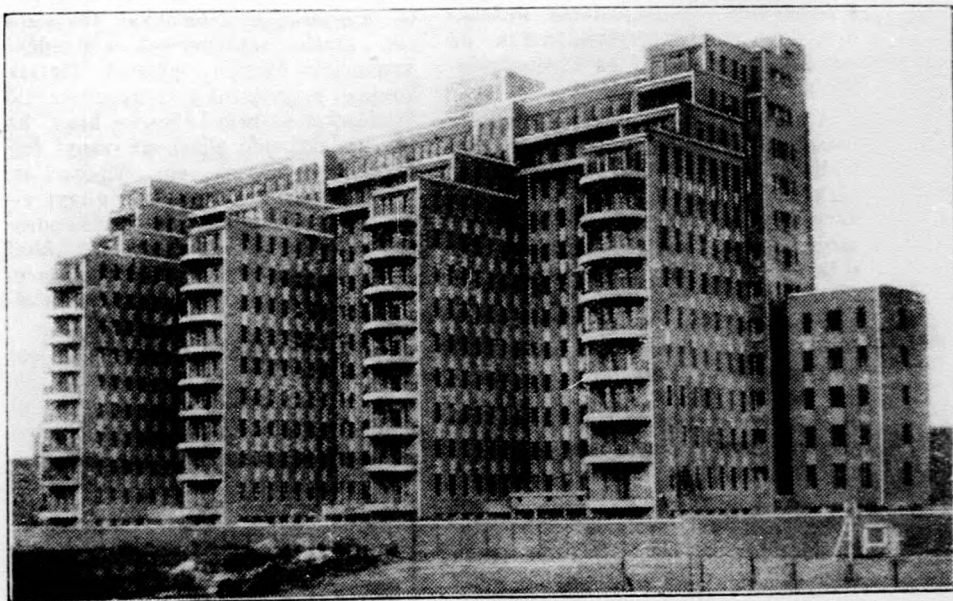
Ha ennek okát keressük, akkor megállapíthatjuk, hogy ma főleg gazdasági természetű okok játszanak közre. Nem hallgathatjuk el azonban, hogy akkor, amikor a mezőgazdaság konjunktúrája folytán a gazdasági társadalomnak módja lett volna, akkor sem fordított túlságosan nagy gondot egészségére és annak ápolására. De nem is tehette ezt, mert nem rendelkezett megfelelő ismeretekkel, nem voltak ilyenirányú igényei és nagyon kevés történt, hogy reáneveljék, reavezessék és megtanítsák arra, hogy

az egészség a legdrágább kincs, melynek ápolása és gondozása érdekében minden áldozatot meg kell hozni, mert ez az áldozat sokkal kevesebb költséggel jár, mint az egyszer már megbetegedett szervezet gyógyítása.

A gazdaembernek, a testi munkával foglalkozóknak nagyon fontos a jól fejlett, egészséges és erős szervezet, mert hiszen ezzel keresik meg kenyerüket, „a két keze munkájából él” és ha megbetegszik, ha munkaképtelenné válik, vagy betegség folytán munkabírása csökken, csak terhe lesz családjának.

A falu egészségügyi viszonyai rosszak

A falusi nép életkörülményei sokkal természetesebbek, egészségesebbek, mint a városi lakosságé; azt hinni tehát az ember, hogy a falun az

Különös alaku kórház Franciaországban

emberek egészségesebbek. Pedig ez nincsen így! Igaz, hogy a napfény, a tiszta levegő, a szabadban való tartózkodás és sok mozgás elősegítik a szervezet egészséges fejlődését, de ezzel aztán rendszerint vége is mindennek. A lakás, az öltözködés, a mindennapi tisztálkodás, a táplálkozás, a testápolás célszerűtlensége, illetve annak hiánya, a rokonok összeházasodása, sokszor egészségtelen népszokások, a tulságba vitt alkohol-fogyasztás és igen nagy részben a tudatlanság: mind-mind valóságos mérényletek az egészség ellen, amelyeknek káros hatását a természeti tényezők csak csökkentik, de megszüntetni nem tudják.

Népünk — fájdalom — a test- és egészségápolás alapelemeivel sincs tisztában. Ez azonban nem teljesen az ő hibája, hiszen alig is van alkalma ezekkel megismerkednie. Az elemi és ismétlődő iskolákban nyújtott ismeretek ugyyszólván nyom nélkül tűnnek el és egyáltalában nem alkalmasak arra, hogy a nagy hiányosságokat pótolják és a családban uralkodó szokásokat és téves nézeteket megváltoztassák.

„A szociális megelőzés“

A Faluszövetség egyik legfőbb célkitűzése a falu egészségügyi viszonyainak megjavítása. Ennek az előadás-sorozatnak is az a célja, hogy programot állítsanak össze. Program, amely felsorolja, hogy egyrészt melyek azok a feladatok, amelyeknek megvalósítására a kormányzat figyelme felhívandó és amelyek a magyar nép élete és fejlődése érdekében az államháztartás jelenlegi állása mellett is feltétlenül megvalósítandók és megvalósíthatók; másrészt, hogy milyen lépéseket tegyenek a Faluszövetség központja és vidéki szervezetei, valamint a falvakon működő összes társadalmi intézmények a falusi nép felvilágosítása érdekében, hogy megismertessék velük az egészség fontosságát és az egészségápolás alapelemeit.

A szociális megelőzés gondolata az összes államokban mindinkább tért hódít és ez elől Magyarország sem zárkózhat el. A bajok ellen való védekezés, azok megelőzése sokkal fontosabb feladat, mint a gyógyítás. És ebben a törekvésben az egész magyar társadalomnak egységesnek kell lennie, mindenkire kötelezéseket ró az egészségügyi megelőzés tökéletes megvalósítása. A szociális egészségügy nem a betegek ügye, hanem az egész magyar társadalom kérdése. A mai viszonyok között nem elégséges az orvostudomány vívmányainak alkalmazása, nem elégséges az állami közegészségügyi szolgálat minél tökéletesebb kiépítése. A társadalomnak magának kell a porondra lépnie, hogy megvívja harcát a tudatlansággal, a

Egy indiai királynő és udvarhölgye

Képeink egy dúsgazdag indiai maharadzsza feleségét ábrázolja (balról.)

szegénységgel és sokszor a rosszindulattal. Tervszerűen elgondolt társadalmi munkának kell megindulni, mely irányt szab egyuttal a már folyamatban levő törekvéseknek, megteremtí a kapcsolatot közöttük és rendszerességgel állapítja meg a hadműveletek sorrendjét és azok keresztülvitelét minden rendelkezésre álló eszközzel szorgalmazza és elősegítse.

Az értekezlet megnyitó ülése

„A falu egészségügye“ című értekezlet a legsürgősebb egészségügyi és szociális problémákkal foglalkozik, kiváló szakemberek és a vidéki gyakorlati életben működő férfiak fogják megvitatni a szönyegrekerülő kérdéseket és nem kétséges, hogy az így kialakítandó álláspont irányt fog mutatni és hacsak egy lépéssel is, előbbre viszi a falu egészségügyi viszonyait. Egyébként az előadás-sorozat szorosan a Faluszövetség által 1933 decemberében rendezett községi kongresszus munkájához kapcsolódik.

Az ankét tiszteletbeli elnökségét Herczeg Ferenc, a legnagyobb élő magyar író vállalta, aki nagyszerű publicisztikai írásaiban több ízben

sürgette már az ilyen és ehhez hasonló sorsdöntő kérdések sürgős megoldását.

Az ankét első ülése február hó 4-én, délután fél 6 órakor lesz a Faluszövetség székházában; az ülésen Darányi Gyula dr. egyetemi tanár elnököl és a következő előadások fognak elhangzani: Weis István dr. miniszteri tanácsos, az OTI vezérigazgatója: „A közigazgatás szociális és egészségügyi feladatai“ címen, Atzél Elemér dr. miniszteri osztálytanácsos, egyetemi m. tanár: „A falu egészségügyi közigazgatása“ címen és Keller Lajos, az Országos Stefánia Szövetség igazgatója: „Any- és csecsemővédelem“ címmel tartanak előadást. Az előadásokhoz hozzászólnak: Szaller Miklós dr. tiszti főorvos (Szolnok), Hévízy Tivadar dr. járásorvos (Sükösd), Várady Sándor dr. körorvos (Mócsa), Merétey Sándor dr. kórházi főorvos (Kecskemét) és Szénágy József dr., a Stefánia Szövetség anyavédelmi előadója.

Az előadássorozat egyes üléseiről részletesen be fogunk számolni.

WIESER BÉLA

Előadás

Dormánd községben

Dormánd hevesmegyei községben legutóbb Szekeres László dr., a Faluszövetség főtitkára előadást tartott a földreformos földek árának a mai viszonyokhoz illő módosításáról és a Fakszós-házak részletfizetésének hosszabb időkre való kiterjesztéséről. Különösen súlyosan érinti ez a két kérdés a szegény, napszámososztályt, amelynek az elmúlt nyáron annyi keresete sem volt, hogy az élelmet családjá számára biztosítani tudta volna.

A Faluszövetség — amint ismeretes — a maga részéről legutóbb beadványban fordult illetékes kormánytényezőkhöz, hogy sürgősen rendeztessék a két kérdés.

Révász László főjegyző hazafias és lelkes szavai után, amelyben összefogásra hívta fel a népet, hosszabb vita indult meg. A jelenlevők közül többen igen értékes felszólalásokkal világították meg a kérdést.

Megállapítható egyébként, hogy a Faluszövetség vidéki előadássorozatai igen jó hatással vannak gazdátársadalmunkra, mert egyrészt hitet és bizalmat visznek a mai időkben elcsüggedt lelkekbe, másrészt pedig a gazdasági tudást viszik el népünk közé, hogy annál könnyebben megállhassa helyét a mai időkben. Az ország minden részéről igen nagy érdeklődéssel kísérik a Szövetség ilyenirányú munkásságát és sok meghívás érkezik a falvak vezetőitől, hogy a hátralévő téli időszakban tartson hasonló előadásokat.

**MINDEN ÚJ
ELŐFIZETŐ**

a falusi
polgár tá-
borát erősíti!

NEMZETGAZDASÁG

Nem lesz változás a pénzügyi politikában

Imrédy Béla pénzügyminiszter távozása különféle találgatásokra és feltevésekre adott alkalmat, amelyek esetleg megingathatták volna a nagyközönség bizalmát a magyar kormány pénzügyi politikájában. Ezért szükségesnek tartotta Gömbös Gyula miniszterelnök, hogy szólnoki beszédében külön részt szenteljen az elterjedt híreszteléseknek és hangsúlyozottan kijelentse, hogy a pénzügyminiszter távozása egyáltalában semmi változást nem jelent a magyar kormány eddigi pénzügyi politikájában. A Gömbös-kormány kormányzásának ideje alatt már eléggé bebizonyította, hogy semmiféle kalandos pénzügyi vállalkozásra nem hajlandó, hogy sem inflációra, sem a pénz devalválására nem gondol, hogy a hiteléletnek, az egész ország pénzügyi gazdálkodásának eddigi óvatos és megfontolt útjáról letérni nem hajlandó. Gömbös miniszterelnök kijelentései bizonyára megnyugtatták azokat, akik talán aggodalommal hallgatták az elterjedt pletykákat és akik az esetleges merészebb pénzügyi politikától az eddig kétségtelenül elért eredményeket féltették.

Ausztriával és Csehországgal szemben csökkent, Németországgal szemben emelkedett a kivitelünk. Ausztriával létesített külkereskedelmi megállapodásunk szerint 1:1.5 arányban bonyolíthatunk le forgalmat, ezt az arányt azonban az utóbbi időben soha el nem értük. Tárgyalások folytak abban az irányban, hogy a magyar bor exportjának erőteljesebb növelésével emeljük a javunkra mutatókozó arányt, de miután ez még mindig nem mutatkozik elegendőnek, a magyar illetékes körök most azt kívánják Ausztriától, hogy azt az 500 ezer métermázsas magyar lisztet, amelyet a római szerződés szerint át kell vennie és amiből eddig mindössze 120 ezer métermázsát vett át, a folyó év első felében átvegye. Csehországgal való forgalmunk is visszaesést mutat, aminek okát az illetékesek a Csehországgal évek óta hiányzó kereskedelmi szerződésben vélik megtalálni és azt remélik, hogy a most megindult tárgyalások alapján köntendő általános kereskedelmi szerződés, amelynek megkötése sokkal inkább Csehország érdeke, mint Magyarországé, az ideirányuló kivitelünket is emelni fogja. Németországgal szemben az elmúlt évben fordult elő először, hogy külkereskedelmi mérlegünk ebben a viszonylatban javunkra mutatókozó többlettel zárult. Itt említjük meg, hogy Svájjal is újabb tárgyalások indultak magyar mező-

gazdasági termények soronkívüli átvételére és alaposan remélhető, hogy a közeljövőben 400 ezer métermázsas

buzát, valamint 500 ezer pengő értékű malátát, sörárpat és egyéb agrárterményt vihetünk ki Svájcba.

2400 vagon olajlenmag értékesítését sikerült biztosítani métermázsánként 26 pengőért

A tavalyi értékesítési idényben próbálkoztunk meg először azzal, hogy olajlenmagot előzetes termelési szerződések alapján értékesítsünk, a tavalyi rossz termés azonban lehetetlenné tette a terv keresztülvitelét. Németországgal az idejére vonatkozó tárgyalások már befejeződtek és azoknak eredménye igazán kielégítőnek nevezhető. A németországi érdekeltségek kötelezték magukat arra, hogy a magyar terméskből 1200 vagon lenmagot vesznek át, még pedig a tavalyiaknál lényegesen jobb feltételek mellett. Először is hiányzik az idej szerződésből a szállítandó lenmag olajtartalmának a százalékos kikötése, másodsor sokkal előnyösebb feltétel az is, hogy idej szerződés szerint az áru minőségi átvétele nem külföldön, hanem itthon történik és a hazai Olajmag-értékesítő Szövetkezet végzi. De a legelőnyösebb pontja a szerződésnek feltétlenül az, hogy ellentétben a tavalyi, a világpiaci ártól függő árral, az idej szerződés métermázsánként 26

pengős minimális átvételi árat biztosít.

A hazai gyárak szükséglete, köztudomás szerint, évi 600 vagon lenmag, de sikerült belföldi gyárainkkal is olyan megállapodást létesíteni, hogy lenmagtermelőinkkel nem 600, hanem 1200 vagon lenmag termelésére kötnek termelési szerződést és a hazai gyártás szempontjából felesleges 600 vagon exportcélokra fogják felhasználni. A hazai gyárak ugyancsak kötelezték magukat a 26 pengős minimális ár megfizetésére és itt kell kiemelni, hogy ez az ár csak a fizethető legkisebb ár, amely a világpiaci helyzet és a világpiaci árak javulása esetén még növekedhet. Az Olajmagértékesítő Szövetkezet a termelési szerződések példányait már szétküldötte a tavalyi termelőkhöz. Aki azonban lenmagtermeléssel foglalkozni akar, forduljon a fenti szövetkezet budapesti (gróf Tisza István-utca 6. szám alatt lévő) irodájához, ahonnan azonnal megküldik neki a termelési szerződés mintáját.

Termeljünk folyékony gyümölcsöt

Irta: Iovag Fehrentfeil-Gruppenberg Tibor

(4. közlemény.)

Legelsősorban utolsó cikkemnek egy sajtóhibáját kell kiigazítanom, amely könnyen félreértésekre adhatna alkalmat. „Egy veszedelmes gyümölcskonzerválási módszer” című fejezetben megemlékeztem azokról a vegyi anyagokról, amelyeket újabban nálunk is gyümölcskonzerválási célokra ajánlgatnak. Egyik ily anyagnak nevébe sajtóhiba csuszott, amennyiben nem benzoesavas nátriumról, hanem benzooesavas nátriumról van szó.

Hogyan készítünk folyékony gyümölcsöt?

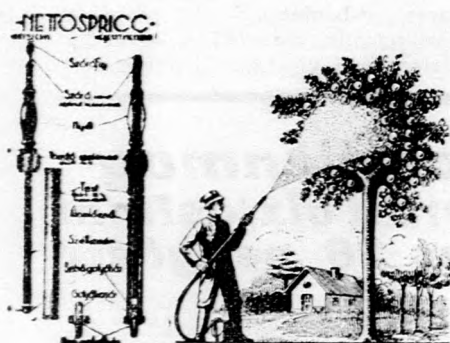
A folyékony gyümölcs készítése nem olyan egyszerű dolog. Nem elég hozzá egy recept, mint — teszem azt — a májpástétom készítéséhez. Olyan egyszerű dolog ez, mint például a bor készítése és helyes kezelése. Itt is számtalan „mesterfogás”, kisebb-nagyobb „trükk” van, egy szóval a folyékony gyümölcs készítéséhez elméleti és gyakorlati ismeretek szükségesek. melyeket egy cikk, vagy cikksorozat keretén belül ismertetni nem lehet. Ha

az alábbiakban mégis nagyjából leírom azt, hogy az előállítás hogyan megy végbe, teszem ezt, mert tudom, hogy olvasóim már nagyon kíváncsiak volnának erre és mert úgy hiszem, hogy az eljárás alapelveinek ismeretében tisztá képet nyer mindenki a dolgok lényegéről.

A folyékony gyümölcs készítése négy részből áll: 1. a gyümölcslé kivonása; 2. a derítés; 3. a csiratlantás és 4. a légmentes tárolás.

A gyümölcslé kivonása

Az a szerencse, hogy minden gyümölcs valamennyi értékes alkatrészét oldott állapotban, levében tartalmazza. A többi, ugynevezett száraz alkatrészt, mint mármir előbb kifejtettem, értéktelen és az emberi szervezet részére megemészthetetlen anyag. Ha tehát e kétféle alkatrészt szétválasztjuk, vagyis a gyümölcsléből a levet kivonjuk, nemcsak, hogy ideálisabb, tökéletesebb gyümölcsöt nyerünk, de azt olyan állapotba is hozzuk, amelyben könnyebben kezelhetjük, eltarthatóvá tehetjük, tárolhatjuk, szállíthatjuk és a fogyasztásra forgalomba hozhatjuk.

Szétszedve Munkában

Legújabb szabadalom

„NETTOSPRICC“

dugattyunélküli

gyümölcsfapermetező készülék.

Olcsó, nincs benne bőrzés, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Egy perc alatt szétszedhető és könnyen tisztítható. Alkalmas permetezésre, fertőtlenítésre, megszélésre stb.

Kérjen digitálisan leírást.

Gyártja és forgalomba hozza:

Takács Károly, nyug. Máv. előjáró
Budapest, VI., Kerekes-utca 28.

A gyümölcslé kivonása úgy történik, hogy a gyümölcsöt megdaráljuk és utána kisajtoljuk (kipréseljük). A darálás olyan gyümölcstarálók történik, mint a közismert szőlődarálók. A csonthéjas gyümölcsök részére más darálók kellenek, mint a bogós gyümölcsök részére. Külföldön előállítanak azonban már olyan darálókat is, melyek, hengereik szabályozható volta folytán, mindenféle gyümölcs darálására alkalmasak. A darálóban nem szabad azonban vasalkatrésznek lennie, mert a vas a gyümölcs savtartalmával való érintkezés alkalmával vegyi átalakulást és csunya színeződést okoz.

Sajtolásra különféle sajtolókat (préseket) használunk. Számtalan válfajukat bizonyára mindenki ismeri a szőlőgazdaságokból és borpincészetekből. Legcélszerűbb mégis az úgynevezett „csomagsajtoló“, mert 10 százalékkal nagyobb léhozamot tesz lehetővé. Hogy az egyes gyümölcsfajtákból mennyi folyadékot nyerünk, azt hozzávetőlegesen az alábbi táblázat mutatja.

100 kg szőlő ad 70—80, alma 55—65, körte 60—70, ribizke 65—75, egres 50—65, cseresznye 50—60, meggy 50—60, málna 60—70, szeder 60—70, eper 60—70 liter folyadékot.

A derités

A folyékony gyümölcsnek kristálytiszta folyadéknak kell lennie, különben a fogyasztóközönség idegenkedik tőle és nem vásárolja meg. Zavaros, vagy oly folyadék, amely üledéket rak le, nem értékesíthető, akárcsak a zavaros, megtörtszínű bor. Ezért a folyékony gyümölcsöt *derítésnek* kell alávétetni. A gyümölcslé, alapos szűrés után magas kádakba kerül és a de-

ritő anyagok kicsapják belőle mindazokat az anyagokat, melyek zavarossá teszik. Ez anyagok a kádak alján ülepednek le, a folyadék pedig szépen megtisztul. Ez a mesterséges derítés. Ezután már minden hasonló zavarosító anyag magától leülepszik, a folyadék kristálytiszta szint kap és ezt a célt szolgálja a légmentes tárolás, amelyet alább olvashatunk.

(Folytatjuk.)

A föld ma a békebeli árak felét éri

Az Országos Mezőgazdasági Üzemi Intézetben Pruck László dr. gazdasági akadémiai tanár évek óta figyeli a földbirtok árának alakulását. Tanulmányánál az 50 holdnál nagyobb birtokok tényleges forgalmi árából indult ki. Adatai szerint a holdankénti átlagár 1928 óta évről-évre csökkent és pedig az 1928. évi 767 pengőről az 1933. évi 433 pengőre, ami a mélypont volt. 1934-ben, tehát a múlt évben a föld ára 475 pengőre javult, ami azonban még mindig aligha haladja meg a békebeli földárak felét.

A földforgalom maga csekélymértetű. Ennek oka egyrészt a pénztelenség és a földhitel szinte teljes szünetelése, másrészt az, hogy a birtokosok erősen ragaszkodnak a földhöz, amely biztos, reális értéket jelent.

Szekeres László előadása Mórotti

Nagy érdeklődéssel mellett tartotta meg *Mórott a Keresztény Ifjak Egyesülete* előadássorozatának második estjét. A katolikus Kör disztermét zsfoglalásig megtöltötte az érdeklődő közönség, amelynek soraiban helyet foglalt: *Czermann Antal* miniszteri tanácsos, *Venczel József* fősztolga-
bíró, *P. Radnay* Anasztáz házfőnök és plébános, *Rimele József* főjegyző, *Schleicher* Imre tisztí főügyész, *Schmidt József* bíró, *Pis József* törvénytíró, *Frey Ignác* gazda. *Schleicher Imre* elnök mélyenszántó előadásában rámutatott az előadások fontosságára és hangoztatta, hogy csakis a kiművelt emberfők biztosíthatják a nemzet jövő fejlődését. *Szekeres László* dr. főtitkár másfélórás beszédében a falu-fejlesztésről, mint a nemzeti öntudat kiépítésének szükségességéről szoltott. Meg kell teremteni — mondotta többek közt — a falunak a lelket, azt az új erkölcsi erőt, mely egygő olvasztja a falu mai széthullt társadalmát, mert valóban nagy dolgokat csak akkor érhetünk el, ha mindenki fanatikusan téglahordozója lesz a nemzet épületének. *Szekeres László* nagyhatású beszéde után percekig zugott a tapsvihar. *Schleicher* Imre elnök zárószavaiban a vallás és a hazaszeretet kapcsolatát mutatta ki.

SZIVÁRVÁNY

A vörösördög

A visszavonulás alatt a huszárok közel harminchat örája ülték már nyeregben. A felderítői kozák járőrök folytonos nyugtalanításai miatt még arra sem volt idejük, hogy menázsolni leszálljanak a lóról, hanem úgy fogyasztották el az ételt kutyafuttában, a nyeregben ülve. A huszárok káromkodtak.

Legjobban szitkozódott egy ragyásképi legény, böcsületes nevén Maszlag Rókus közhuszár.

A visszavonulás harminchatodik órájának utolsó öt percében, mikor a kapitány vizsgáztalta a holtrafáradt huszárokat, hogy ne busuljatosok gyerekek, még pár perc, aztán elérjük a hegyhárat, ahol a gyalogság megáll, s akkor leszállunk a nyeregéből és kipihenjük magunkat valami puha földhányáson, mintha az édesanya ölébe hajtanánk a fejünket. Maszlag Rókus megcsóválta fejét:

— Bár ugy lenne, kapitány ur, jelen-tem alássem, de én nem hiszem. Ugy bele-
nőttem én már ebbe a nyeregbe, hogy
maga a jó Isten se tud kioperálni belőle.

— Dehogynem, fiam! — mosolygott a kapitány. — Na, majd meglátod, hogy a jó Isten kioperál a nyeregből nemsokára.

— No, ha az megtörténik, akkor hálát adok neki!

Alig mondta ezt Maszlag, két huszár vágatva közeledett a kapitány felé, s mikor hozzáérték, az egyik feszesen szabott és keményen jelentette:

— Kapitány ur, alássan jelentem, abban a kis erdőben, ott jobbra, egy szakasznyi közák bujkál.

A kapitány a századja felé fordult és kiadta a parancsot:

— Attak az erdő ellen!

— Nem mondtam? — dünyögött Maszlag Rókus és elfintorította az ajkát.

A század egyes sorban fejlődve, lassan lekanyarodott a völgybe, s mikor közel érték az erdőhöz, mint a hirtelen támadt nyári zivatar, neki vágtak az erdőnek.

A kozákok tüzelni kezdtek.

Maszlag Rókus lovát az őrlött vágta-
ban egy golyó szűgyn találta, s úgy
ahogy rohant, összeroskadt alatta. Masz-
lag Rókus, amint kenyelbe dugott láb-
bal lért a földre, sehogyan sem értette,
hogyan került ő a földre olyan hirtelen.
úgy maradt szétterpesztett lábakkal, lá-
bai között a kinnlútló lóval és bambán
hallgatta a golyók füttögesét.

Amint a kapitány meglátta a még mindig szétterpesztett lábakkal álló, merengő Maszlagot, odavágtatott hozzá és megkérdezte tőle:

— Mi az, fiam, megsebesültél?

— Nem én, kapitány uram!

— Hát mit csinálsz itt ilyen szétterpesztett lábakkal?

Maszlag Rókus megvakarta a kupáját.
 aztán jelentette:

— Hálaít adok a jó Istennek, hogy kioperált a nyeregéből.

NYÁRY ANDOR

**Uraknak, gazdáknak, gazdaköröknek, zöldség- és legelő-
társulatoknak külön nagyban! alánlat!**

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Az egészséges táplálkozásról

Régebben azt tartották, hogy a husétel ad erőt az embernek s a zsírok, fehérjefélék és cukrok a leglényegesebb részei táplálékunknak. Az utóbbi években végzett tudományos kísérletek aztán kimutatták, hogy ezeken a táplálékokon kívül szervezetünknek más anyagokra is feltétlenül szüksége van, ha egészségesek akarunk maradni. Ezeket a nélkülözhetetlen kiegészítő tápanyagokat nevezték el a tudósok vitaminoknak.

A vitaminokat nem külön tápszerként vesszük magunkhoz, mert azok különféle élelmiszereinkben kisebb-nagyobb mennyiségben előfordulnak, úgy hogy ha valaki nem táplálkozik egyoldalúan és változatosság nélkül, a szükséges vitaminmennyiséget is meg tudja szerezni. Fokozottabb mértékben kell azonban ügyelni arra, hogy a gyermekek vitamindús ételhez jussanak, mert ellenkező esetben a gyermek fejlődése visszamarad, a csontrendszere megbetegedhetik (angolkór), étvágytalan lesz és anyagszereztározók léphetnek fel szervezetében.

A tudósok állítása szerint vitaminban leggazdagabb ételünk a friss zöldség- és gyümölcsfélék, különösen a paraj, kelkáposzta és zöldsálla, azonkívül a sárgarépa és más répa-félék, a paradicsom, burgonya, citrom, narancs és minden friss gyümölcs, továbbá a friss tej, vaj, tejszín, kővér sajt és tojás, a máj, kővér hal és csukamájolaj. Gondunk le-

gyen tehát reá, hogy ezek közül az ételek közül bizonyos mennyiség minden nap asztalra kerüljön. Az ételnek hosszú ideig való főzése (különösen ha pl. szódabikarbónával főzzük puhára a hüvelyeseket) elpusztítja a vitaminokat.

A gyümölcsökről azt tartják, hogy a héjukban és magvukban van felhalmozódva a legtöbb vitamin. Éppen azért azt a gyümölcsöt, amelyet magunk szedünk le a fáról, nem szükséges meghámozni, de amelyik hosszabb ideig állt, vagy piacon vásároltuk, okvetlenül meghámozandó. A gyümölcshéjon ugyanis igen sok piszok és betegséget okozó csira gyűl össze, amely szervezetünket megfertőzheti.

Még nagyobb óvatossággal kell eljárni a gyümölcsmagvak élvezését illetően. A sárgabarack és keserűmandula magját a gyermekek igen szeretik, utóbbit sütemények készítésénél is szívesen felhasználja a háziasszony. Kis mennyiségben ezek nem ártalmasak, nagyobb mennyiségben azonban — különösen gyermekeknek — súlyos mérgezést is okozhatnak. A keserűmandula, sárgabarack, őszibarack és szilva magjainak kellemes arómájú, keserű ízét ugyanis az úgynevezett „kéksav“ okozza, amely mérges. Sütemények készítésénél azért ne használjunk nagy mennyiségben ilyen magvakat, hanem inkább édesmandulát, mogyorót, diót, amelyeknek élvezete semmiféle káros hatással nincs a szervezetre.

Ételreceptek

Zellerleves. 2 darab közép nagyságú, megtisztított zellert kockákra vágunk és megsózza, fedő alatt zsírban pároljuk. Mikor megpuhult, meghintjük 5 deka liszttel és másfél liter vízzel főleresztjük. A levest megfőzzük, szitán áttörjük, egy kanál tejfölt adunk belé és sült borsót tálalunk mellé.

Sült borsó leveshez. 8 deka lisztből, kevés sóval, tejjel és egy tojással sürí palacsintátésztát keverünk. A tésztát reszelőn át forró zsírba csepegtetjük és világos sárgára sütjük. (A zsírba mindig csak egy sor tésztát csepegtetünk egyszerre.)

Nyulpástétom. A nyul elejét, lapocka, oldalai, nyak, fej és szerveket elkészítés előtt 2–3 nappal bepároljuk. (Páclé: 1 liter sós vízbe 1–2 darab sárgarépát, petrezselymet, zellert és hagymát adunk s ezeket feldarabolva, a sós vízben puhára főzzük, aztán 3 darab babérlevelet, pár szem borsot és ízlés szerint ecetet teszünk hozzá.) Elkészítéskor a nyulat a páclében puhára főzzük s a húst a csonttól leszedve, megdaráljuk. Adunk hozzá 30 deka, nyers, darált sertéshúst, 2 vízben áztatott, ledarált zsemlyét, sót, kevés borsot, aztán az egészet jól összekeverve, újból átdaráljuk. Most 8 deka apró kockákra vágott friss szalonnát meg 2 egész tojást adunk a ledarált hushoz és azzal jól összedolgozzuk. Fagyas zsírral kikent formában, lefőzve, friss vízzel telt edénybe állítjuk és gőzben, sütőben 2 óráig főzzük. Tálaláskor főtt tojással, citrommal, salátával disztjük.

Hazamegyek édesanyám...

Hazamegyek édesanyám,
Haza nemsokára,
Szülőföldem: a Homoród
Kanyargós partjára.

Ott hagyom a cifra várost,
Fényes palotákkal,
Nem kell fénye, máza,
Boldoggá tesz édesanyám
Kicsi fehér háza.

Szebb lesz nekem odahaza
A mezőket járni,
Minden este jóanyámmal
Együtt vacsorálni.

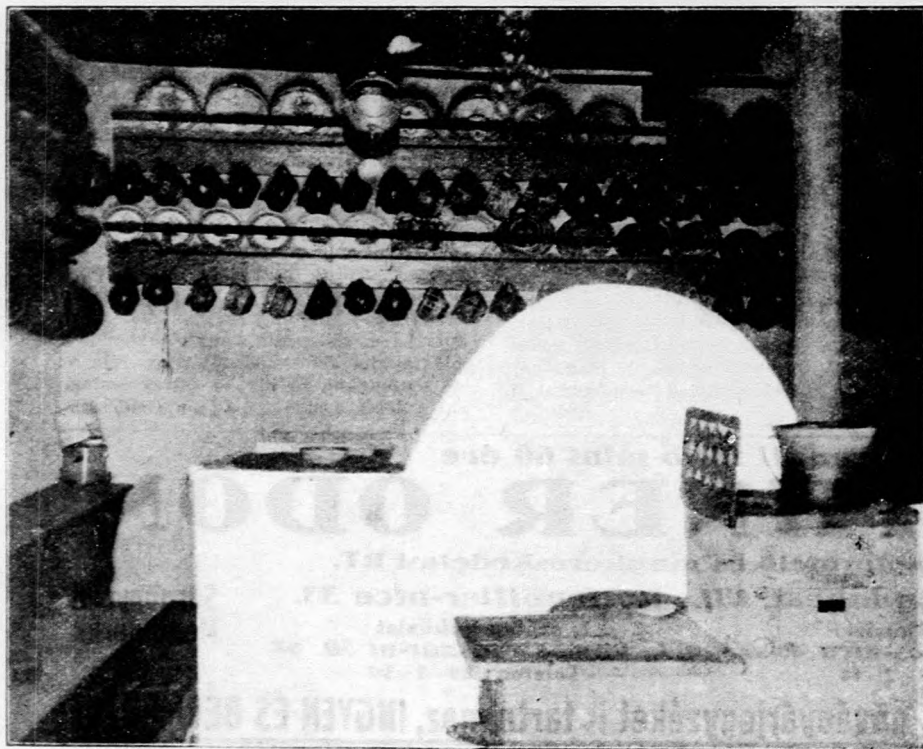
Pittymallatkor, korán reggel
Ki majd a mezőre,
Barázdákat hasítani
Édes anyaföldbe.

Hálát küldve ég Urához,
Fohászkodva hiven,
Hogy minden kis barázdára
Áldásából hintsen.

Rengjen tenger buzakalász,
Legyen súlyos kéve,
Édesanyám friss kenyeret
Süssön majd belőle.

Hazamegyek édesanyám,
Haza nemsokára,
A kapuban minden este
Várjon a fiára.

FEKETE DOMOKOS (Oklánd).

Egy erdélyi magyar földmivész ház konyhája (Torockó)

H I R E K

Esti csók

Mikor ráfujt az esti erdő szobács-
kánkra
S arany hold folyt el a nászos lomb-
kon,
Dus álomvetésből csókkalászkok érték
Lángpirossá szépült édes ajkadon.

Meg is terítetted meseasztalunkat
Lelkedből felröppent meseterítővel,
Meg is öntözgetted imádságos jóval,
Szívből fakadt széppel, forró könnye-
zéssel.

Aztán hogy a hold is lámpást játszott
velünk,
Reánk terelgetve csillagos csibéit,
A csókkenyérkédbe belemélyesztettem
Félős gyerekekem remegő pengéit.

BODÓ ISTVÁN (Pestujhely)

Vasut mentén...

Vasut mentén van egy kis ház
Virágos kiskerttel,
Két lilium gondozgatta
Harmatszeretettel.

Kettő közül az egyiket
Én leszakajtottam,
Szívem fölött két karomban
Csókra hervasztottam.

KIRÁLY LAJOS (Sárbogárd)

Rothermere lord a ceglédi gazdák-
hoz. A ceglédi gazdatársadalom mult
évi december 30-án Lord Rothermere-
hez és fiához karácsonyi üzenetüket
megköszönve, üdvözlő táviratot inté-
zett. A válasz január 11-iki kelettel
most érkezett meg Ceglédre. Kukla
Béni, a gazdakör vezetőjének és a kö-
vetkezőket tartalmazza: „Hálásan
köszönöm, hogy Ön és társai oly nagy-
ra értékelik a magam és fiam kará-
csónyi üzenetét Magyarország szá-
mára. Legyen kérem meggyőződve,
hogy országuk jogos ügyét állandóan
támogatni fogom. Kész hive: Rother-
mere.”

Emelkedett a cigarettapapírfogyasztás.
A pénzügyminisztérium hivatalos kimuta-
tása szerint a mult év utolsó négy hó-
napjában 3,082.370 doboz cigarettahü-
velyt és 22,050.300 csomag cigarettapá-
pírt állítottak elő Magyarországon. Az
említett időben 340.771 dobozzal növeke-
dett a cigarettahüvelyfogyasztás.

Sulyos hajókatasztrófa. A Ward
hajóstársaság hatezer tonnás Mo-
hawk nevű luxushajója Mexikó felé
volt utban New-Jersey magasságá-
ban, hét mértföldnyire Seagirth ki-
kötőtől, amikor összeütközött a Talis-
man nevű 4800 tonnás norvég sze-
mélyszállító hajóval. A szerencsétlen-
ségről az amerikai hajó sulyosan
megsérült. A katasztrófának állítólag
71 halottja van.

Meghalt a szikesföldek megjavi-
tója. A magyar tudományos életet
nagy veszteség érte. Meghalt Treitz
Péter kísérletügyi főigazgató, a m.
kir. Földtani Intézet talajtani osztá-
lyának igazgatója. Egész életét a ter-
mőföld tanulmányozásának és külö-
nösen a magyar szikesek megjavításá-
nak szentelte. Szakmájában európai
hírű tekintély volt. Nemcsak az orszá-
gos állami szikjavítás történetik ma is
az ő módszere szerint, hanem Német-
országban, Galiciában, Bukovinában,
Stájer- és Morvaországban, Észak-
és Déloroszországban, Svéd- és Olasz-
országban is végzett talajjavító mun-
kát. Sok szakcikket és öt nagyobb
munkát írt. Temetése január hó 25-én
ment végbe a kerepesi temetőben,
mely részvét mellett.

Féllő árzent találtak a felakasztott
tiszazugi asszony házában. A többrend-
beli gyilkosság miatt négy évvel ezelőtt
felakasztott Kardos Istvánné, nagyróvi
asszony házában a napokban árvereztetők
el. A tiszazugi asszony házában új gaz-
dája körülbelül fél kilogramm árzent ta-
lált elrejtve az egyik épületrészen. A
mérget beszolgáltatták a hatóságoknak.

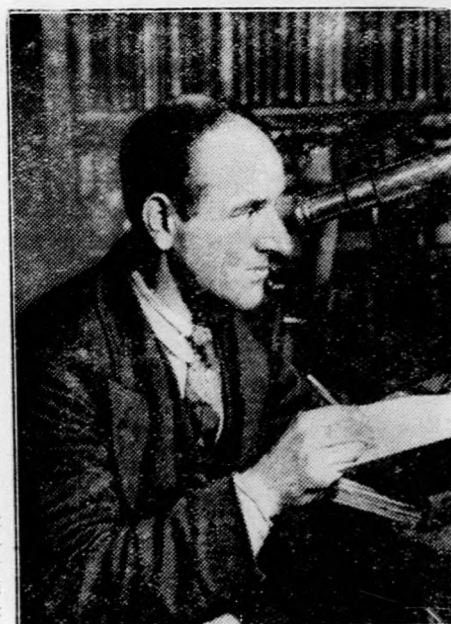
Árleszállítás. Ezuttal közli a tisz-
telt olvasókkal a Bohn József-féle
csemegeszőlő-mintatelep, (Árpádkö-
zpont), hogy számos kisebb borte-
melő gazda kívánságára a már több-
ször ismertetett Irsai Olivér korai
csemegeszőlő-félése I. osztályú sima-
vesszőinek árát darabonként 6 pen-
gőre mérsékelte. Valamennyi eddig
már beküldött és ezután érkező ren-
delésnél tehát 6 pengős árrban törté-
nik a számlázás. A többi fajták
vesszőinek ára változatlan.

Italmérőt keres a kistarcsai gaz-
dakör. A kistarcsai gazdakör keres
egy italmérőt, aki a hentes- és mé-
szárszék kezelését is átvénné. Rész-
letekkel: Kovács György községi bíró
szolgálat, (Kistarcsa, Pest-megye).

Megjelent az új Mauthner ár-
jegyzék. A most megjelent új
Mauthner-főárjegyzék úgy rendki-
vüli tetszetős formájával, mint mo-
dern szemléltető beosztásával nagy
feltűnést fog kelteni. A valóban gyö-
nyörű kiállítású katalógus az összes
gazdasági, konyhakerti és virágmag-
vakat rovatolja, továbbá a tavaszi
ültetésű virághagymákat és gumókat,
valamint a különféle rózsákat, szeg-
fűket, élő nővéreket, egyéb virág-
palántákat, ugyancsak mindenféle
hasznos kerti eszközt és anyagot. A
cég az érdeklődőknek ezt az árjegy-
zéket készségesen díjtalanul meg-
küldi.

A balkáni állatkivitel előmozdítását
sürgetik a tenyésztők

A Mezőgazdasági Exportszervezetek Áll-
tandó Bizottságának legutóbbi ülésén
Biedermann Imre báró ismertette
szarvasmarha- és sertésexportunk helyze-
tét. Az Álltandó Bizottság behatóan tár-
gyalta a kiviteli kontingensek elosztásá-

Nappal napszámos, éjjel esillagász

Egy esendes angol faluskában él ez a
különös ember, Basil Brown, aki nappal
mint napszámos keresi meg kenyerét,
éjjel pedig a csillagok világát kutatja
és máris feltűnést keltő tudományos
megállapításokat tett.

nak mai rendszerét és olyan kiviteli
konstrukció létesítésének megszervezését
hangoztatta, amelynek révén a kiviteli
piacok elérhető előnyök nem privilegizált
kedvezményeket jelentenek, hanem az
összegyűjtött javát szolgálják. A Bizottság
szükségnek tartaná továbbá, hogy a
marha- és birkaexportot a Balkán és fő-
leg Palesztina felé megfelelő felár és tu-
rifapolitika alkalmazásával az illetékes
körök előmozdítsák.

Fuvarkedvezmény a hízalási célokat
szolgáló takarmányokra

A MÁV igazgatósága a morzsítottkuko-
rica, a buza- és rozskorpa és az olajmag-
pogácsák vasuti szállításánál eddig ér-
vényben volt díjtételeket lényegesen csök-
kentette. A tarifaemelés január 1-én lépett
életbe s tart visszavonásig, legkésőbb
azonban ez ér április végén hatályát
veszt. A kedvezmény kizárólag hízalási
célna szolgáló, legalább egy egész vagont
kitévő abrakszállítmánynál vehető csak
igénybe. A szállítmányt hízalással fog-
lalkozó gazdaság címére lehet csak fel-
adni.

Arany- és ezüstpénzek ára

1935 január hó 29-én.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 37
fillér; kétkoronás 74 fillér; ötkoronás
1 pengő 72 fillér; egyforintos 91 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás
arany 34 pengő 90 fillér; 10 koronás 17
pengő 40 fillér; Napoleon-arany 35,70-
35,40 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, karpe-
rec, fülbevaló, stb.) grammonként 2
pengő 95 fillér.

Szinarany kilogrammja 6085-6140
pengő.

Szinezüst kilogrammja: 93 pengő.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. 1920-ban a pénzübeljegyzés alkalmával 9200 koronát tartottak rissza, mikor és milyen értékben kapom rissza ezt az összeget? 2. A m. kir. postakártyapénztárban 6.187.98 korona értékű betétem van 1919-ből. Részleszülhet-e utána segélyben? (H. A., Hitelszövetkezeti tag). — **Felelet:** Ez irányban egyelőre még nem várható döntés a kormánytól. 2. Nem.

Kérdés: 1. Nagy fehér ludaim vannak, amelyek hátán, szárnyuk tövére, nagy lecsüngő fehér fodros tollak van. Mi a nevük ezeknek a ludaknak? 2. Szeretnék e ludakból egy párral az Országos Mezőgazdasági Kiállításon részt venni, lehetséges-e ez? (F. K., Böcsa). — **Felelet:** 1. A levelében leírt ludfajtát „Fodros lud” neve alatt szokás emlegetni. 2. A kiállító szándékot január hó 15-ig kellett volna a Mezőgazdasági Kiállítás Rendezőbizottságánál (Budapest, Köztelek-u. 8.) bejelenteni; de azért próbálj meg, talán még elfogadják jelentkezését.

Kérdés: 1. Új boros hordómat bekentem gápolattal és most a boromon megérzik az olaj íze és szaga. Mit tegyek, hogy ezt a szagot elcsúszítsam? 2. Milyen rendelet és hogyan szabályozza, hogy a termelőnek mennyi saját borát lehet fogyasztási adómentesen meginni, mivel 150 liter termelt borom után az előjáróság literenként 3 fillér adót követel. Meg kell-e ezt fizetni? (Id. P. J., Tarnaméra). — **Felelet:** 1. Magát az olajat úgy lehet valamennyire kivenni a borból, hogy egy kádba kifejtjük, megvárjuk, míg az olaj a felszínre emelkedik, jó bőven lekanalazzuk, leszíneltjük és ezáltal megtisztítjuk. Magát az olaj szagát kisebb mértékben oenocarbonnal, vagy eponittal (fekete szénpor) lehet eltávolítani úgy, hogy hl-ként 40—60 grammot belekeverünk ebből a borból, derítőlánccal, vagy tiszta fálleccel jól felkevergetjük és utána 2—3 napig ülepedni hagyjuk. Az olajos hordóját okvetlenül kívül-belül jól forrázza meg, majd belülről felszárazós szódás vízzel, utána pedig tiszta vízzel jól öblítse ki. Egyáltalán nem ajánlható, hogy akármilyen célból is valaki a boros hordóját beolajozza. Vékonan lenolajkencével szokás letörölgetni kívülről a hordót, úgy, hogy belülről se anyagból se szivódjék semmi. 2. A pénzügyminisztérium elve az, hogy fogyasztásiadómentesen bori senki sem ihat. A saját házi szükségletre igénybe vett borból (esetládonként 5—6 hl egy évre) a hatóságok a rendes borfogyasztási adónak felét róják ki. Tarnamérán a fogyasztási adó literenként 6 fillér, tehát az előjáróság szabályszerűen róta ki a literenkénti 3 fillért. Ezt meg kell fizetni.

Kérdés: Hogyan kell borecetelt készíteni? (Ifj. K. I., Balatonfővő). — **Felelet:** Első teendő, hogy elkészítjük egy kisebb 50—100 literes hordóban (melynek szájnnyílását kb 15 cm négyszögletben kifűrészeljük és e nyílásra egy rendszeren ráálló fedőt készítünk) az ugynevezett ecetágyat. Ez abból áll, hogy szőlőtörkölyt (kifűrésztett is lehet) leöntünk málnaléalljjal, vagy ribizlialljjal bent a hordófenéken, erre ráöntünk 5—10 liter

(aszerint, hogy mekkora a hordócska) rendes ételetet, lehetőleg a Hangyánál vegyünk 10 hidrátosat, most így hagyjuk 1—2 napig a hordót, melynek fedőjét mindig ráteszük a lyukra. Két nap után felöntjük a hordót háromnegyed részéig savanyu borral, vagy akár megecetese-dett borral. Nyolc nap alatt a teljes folyadék átalakul finom borecetté. Most lopóval a nagy lyukon át kényelmesen leszívjuk a felszínről a tiszta borecetet, utóbb újból ráöntünk az ecetágyra savanyu bori. Ezt az eljárást állandóan folytathatjuk, amíg elégséges feltölthető borunk van és ameddig fel tudjuk használni az ecetünket. Ebben az esetben természetesen nem lehet tölire uborkát, vagy paprikát eltenni, mert gyenge az ecetszeszfoka.

Kérdés: Mit kell tennem a borommal, mert szűret óta még mindig nem tisztult meg? (5309. sz. előfizető). — **Felelet:** A bor késői tisztulásának többféle oka van. Így lehet magas alkohol- és cukorfok, sok zamatanyag, stb. Valószínűleg az Ön bora is ezért nem erjedhetett ki és maradt mindeztől zavaros. A klerjedést erősen késlelteti a tülhideg pince, vagy borház. Az időjárás enyhültével bizonyára az Ön bora is utóerjedésnek indul és ha ez az utóerjedés tökéletes lesz, frissen szellőztetett pincében meg végbe, úgy alkoholfoka még emelkedik és lassan letisztul. Természetesen nem szabad elmulasztania az idejében való fejtést. Ha karácsony előtt még nem fejtette volna le, úgy haladéktalanul gondoskodjék a munkáról. Tiszta, jól kiöblített, kissé lekénézett hordókba fejtsé át a bori. Ha egészséges, törésre nem hajlamos, akkor nyitott fejtéssel, ha pedig törőrséget lát rajta, úgy zártan, erősebben kénézett hordókba huzza át a borát.

Kérdés: Rómi-játéknál minden megállapodás nélkül kártyáztunk és az előttem lévő eldobott kártyáimat felvettem és 1 poénra lekopogtam. Jogos-e ez, vagy sem? (J. Gy., Nagykőrös). — **Felelet:** A kártya felvétele csak abban az esetben jogos, ha rögtön kitarak és a lerakott kártyák összege legalább 50 és ezek között egy tere is szerepel.

Kérdés: Homokos ártérre milyen fajta szőlőt ültessék? (N. M., Taktaharkány). — **Felelet:** Miután nem írja le részletesen a vidék, környező földalakulatok természetét (hegyes, dombos, lapályos, stb.) csak általánosságban lehet a kérdésre választ adni. Borszőlő közül a korai fajták, mint Ezerjó, Öreg sárfehér, színesek közül a Gamay Noir és ennek változványai, a kadarka, burgundi, stb., ajánlhatók telepítésre. Csemegefajták közül a Csabagyöngye, Szőlőskertek Királynője, Muskát Mathiasz Jánosné, stb. Ha a nedves homok alatt esetleg 1—2 méterre kötött talaj is lenne, úgy szükség szerint amerikai alanyfajtákra kell oltani az európai termőfajtaikat.

Kérdés: Ki írta a „Csikós” című népszömművet és előadásához milyen engedély szükséges? (Egy olvasó, Kővármentény). — **Felelet:** A darab szerzője: Szigligeti Ede. Előadásához a szolgabírói engedély kiváltása, valamint a Magyar Színpadí Szerzők Egyesületének engedélye szükséges. Ez utóbbihoz 10 pengőt kell szerző jogdíj címén befizetni. Az egyesület címe: Budapest, VII., Kertész-u. 18.

Kérdés: Mikor kezdődik Budapesten a vidék részére közrendőri tanfolyam és mik a feltételei feltételek? (D. Gy., Dabaspuszta). — **Felelet:** Közrendőri tanfolyam a jövő hónap közepén kezdődik, de ennek létszáma már majdnem teljesen be van töltve; újabb tanfolyam június hónap folyamán lesz. A felvételi feltételek a következők: 21. életév betöltése, de 26. életév meg nem haladása; 170 cm testmagasság; nönlenség, katonai szolgálat igazolása; földmives foglalkozás. A felvételi kérvényt a rendőrkapitánysághoz kell beadni. Budapest, II., Lánchíd-u. 2.

Kérdés: Tédig erő férfigymieszmát gyártanak-e Magyarországon és ha igen, hol és milyen áron lehet beszerezni? (Z. Gy., Bükkszentkereszt). — **Felelet:** Nem gyártanak.

Kérdés: 1. Egy mészáros, ha már mészárosipar folytatására van engedélye, kiszolgálhat-e üzletében hentesárat, ha olyan segéddel rendelkezik, aki képesített mészáros és hentes? 2. Használt mészárszéki berendezést hol tudnék vásárolni? (3809. sz. előfizető). — **Felelet:** 1. Nem áruhat. 2. Próbáljon hirdetést közzétenni lapunkban.

Kérdés: 1. Lesz-e utópités, vagy javítás, esetleg földmunka a Kaposvárról Csáca, Csáköly, Nagykörpád és Nagyatád felé húzódó megyei úton? 2. Kik részéülnek földosztásban a telepítés kapcsán? (B. I., Nagykörpád). — **Felelet:** 1. Forduljon felvilágosításért a Kaposvárt működő Államépítészeti Hivatalhoz. 2. Egyelőre pontos választ nem adhatunk, mivel a telepítési törvényjavaslat még nincs az országgyűlés előtt.

Kérdés: Hol kapható nagyothallók részére előállított hangerősítő készülék? (766. sz. előfizető). — **Felelet:** Itt közlünk egy pár címet: Chmura László, Budapest, IV., Ferenciek-tere 2.; Juszt Gyula, Budapest, II., Margit-körut 6.; Novák Jenő, Budapest, II., Margit-körut 58.

Kérdés: 1. Hol van Budapesten az Országos Mezőgazdasági Kamara? 2. Mi a címe az oszták mezőgazdasági kamarának? (Hű olvasó). — **Felelet:** 1. V. Szabadság-ter 10. 2. Wien, I., Löwe-strasse 16. Ezen itt közöljük a Sz. D. párt címét: Budapest, VIII., Conti-u. 4.

Kérdés: 1. Milyen méhészeti szak-könyvek kaphatók a „Vasárnap” kiadóhivatalában? 2. Ki írta a „Régi szerető” című szindarabot és mennyiért kapható? (Ifj. Cs. N. J., Kaposzentbenedek). — **Felelet:** 1. Héjjas Endre: „A sikeres méhészkedés feltételei, módja és eszközei”. Ára: 10; Kádár Lajos: „A méh lakása”. 1.20; „Rendellenességek a méhészetenben”. 1.20; „A méhviasz”. 1.20; „Tavaszi munkák a méhészetenben”. 1.20; Rodiczky Jenő: „A méhészeti vezérfonal”. 1; Valló Árpád: „A méhtenyész-tes vezérfonal”. 5 pengő. 2. Gézi István. A könyvből már csak egy példányunk van, ára 3 pengő. Az összes felsorolt könyveket kiadóhivatalunk megküldi, ha az árakat és a 20 filléres darabonkénti portóköltséget a rendelő előre eljuttatja hozzánk.

Kérdés: Ktől kell trafikengedélyt kérvényezni? (7110. sz. előfizető). — **Felelet:** A kérvényt a pénzügyminiszter urhoz kell címezni. (Budapest, I., Vár, Szentháromság-ter 6.). Részletes felvilágosítással szolgál a helybeli pénzügyőri szakasz, ha hozzájuk fordul.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

T. A.-né, Keel. Rejtvényelhől közlünk. — Ifj. N. J., Szendrő. Előző üzenetünk Önnek is szól. — Mese. A felvetett gondolatnál mi is foglalkozunk, hiszen azért hirdettünk mesepályázatot, amelyek eredményét rövidesen közzé tesszük. Mivel e réven bőséges anyaggal elláttuk bennünket a pályázók, egyelőre nincs hiányunk mesékben. Köszönjük szíves sorait. — J. F., Felsőmocsolád. Közlünk belőlük. — Cs. G., Bóde. Ön 1939. év január 1. óta előfizetője lapunknak. — Ifj. K. M., Keszthely. Ön 1930 március 1. óta előfizetőnk; a naptárt elküldtük. — B. J., Gyulaj. Minden új előfizetőnek megküldjük a naptárt is — **Makóiak.** Asztalos P. Kálmán címe: Csanádpalota, Baross-u. 48. Mindennemű felvilágosítást forduljanak közvetlenül hozzája. — 8047. sz. előfizető. Leghelyesebben teszi, ha a Hangya Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet budapesti központjához fordul panaszával. — Cim: IX., Közraktár-u. 34. — F. J., Ötvöskönyi. Olvassa el „V. J. Erdőmeeskő”-re adott tanácsunkat. — D. J., Mohácsziget. Itt közöljük a kérdezett puszta közlő kettőnek a közelebbi címét, a többi létezését nem tudtuk megállapítani. Alsóleperd, u. p. Dombóvár és Felsőleperd, u. p. Odalmand. Mezőgazdasági természetű kérdésére lapunk jövő számában válaszolunk.

SZÁMADÓ ERNŐ versüzenetei:

M. F., Alberti-Irsa. „Lányok, lányok...” című verse alkalmmalig jönni fog. — T. S., Budapest. Kérdésére nehéz megfelelni. A költészet legnagyobbikának, akiben az emberi művészet elérte a tetőfokát, Goethe-t, a nagy német költőt tartják. Baudelaire és Verlaine a francia irodalom Ady Endré. A mára majd a jövő ad választ. Üdvözlét! — G. L., Melykut. A népköltészet tanulmányozását ajánljuk Önnek, mint sok másnak, akik ilyenformán fejezik ki magukat: „Erősebb ítemre kapcsol szívem dobogása...” Későbbi versével újra felkereshet bennünket. — N. Gy., Budapest. Béke-tér. Hétfőn, február hó 4-én, a déli órákban keressen fel szerkesztőségünkben. — P. I., Szentes. „Téli est” című verse némi javítással jönni fog. Versel kiadására vonatkozólag könyvkiadóhoz forduljon, vagy ha anyagilag el tudja téríteni a kiadást, nyomasson ki egy füzetet. — M. V., Nagyköri. Írásai tehetségre vallanak. Közlünk belőlük. Kár volt a dolgok aktualitása idején nem könyvvel jelentkeznie. No, de még semmi sem késő. Csak bátorság! — Cs. L., Mány. Öntől jobb verseket várunk! — **Többeknek.** Akik „Arcaul borulok a földre” című könyvemmel még nem kapták meg, előfizetésük dacára, kérem, legyenek türelmemmel. Kiadónál történt differenciálási remélhetőleg elsimulnak s a megrendelt könyvet mihamarabb kézhez kapják.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, február hó 3-án. Állat- és kirakodóvásár: Jászkiskér, Kiskunmajsa.

Hétfő, február hó 4-én. Állat- és kirakodóvásár: Balassagyarmat, Bácsalmás, Fehérgyarmat, Hajdúbószörmény, Hatvan, Kenéres, Mándok, Pécs, Poroszló, Sátoraljaújtelep, Szikszó, Tápibócsa, Tar-

cal, Zalaszentgrót. — Állatvásár: Sárvár. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Felsőreg. — **Marha- és kirakodóvásár:** Vásárosmiske, Zalaszentbalázs. — **Lóvásár:** Sopron.

Kedd, február hó 5-én. Állat- és kirakodóvásár: Beled, Hatvan, Megyaszó, Nagyecsed, Nagyfüged, Nagykanizsa, Pápa.

Szerda, február hó 6-án. Állat- és kirakodóvásár: Bő, Ivánegreszeg, Kaposvár, Pápa, Szentantalfa. — Állatvásár: Jánosház, Miskolc. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Körmen, Zsámbék.

Csütörtök, február hó 7-én. Állat- és kirakodóvásár: Berettyóújfalú, Celldömölk, Hajdudorog, Keszthely, Lövő, Onód, Tabajd. — Állatvásár: Putnok, Tiszafüred. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Zsámbék. — **Ló és marhavásár:** Paicsa. — **Marha- és sertésvásár:** Kiskomárom. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Diósgyőr (bizonytalan).

Péntek február hó 8-án. Sertésvásár: Aszód.

Szombat, február hó 9-én. Állat- és kirakodóvásár: Csanádpalota.

T R É F Á K

Oh, az az egyenlőség!

Még a régi jó békevilágban történt, hogy az egyik tárgyalást vezető bíró egy kicsit süket volt. Tanunk hallgatott ki egy embert és megkérdezte:

— Mi a foglalkozása?

— Kereskedelmi képviselő vagyok.

Csak azt a szót hallotta, hogy képviselő, mire odaszólt a szolgának:

— János, hozzon egy széket a képviselő urnak.

Erre egyik bírótársa egy cédulára ráírta: „Nem országgyűlési képviselő, hanem kereskedelmi képviselő, magyarul: vigéc.”

János épp hozta már a széket, mire a bíró rászólt:

— Nem kell a széket, a törvény előtt mindnyájan egyenlők vagyunk.

Hogy juthatnék álláshoz?

Egy ember berohan a könyvkereskedésbe és méltatlankodva mondja:

— Maga rám sózott egy könyvet, melynek az a címe: Hogy juthatok álláshoz.

— Na és?

— Na és abból a könyvből semmit sem lehet megtudni. A szerző se tud semmit.

— De kérem, — válaszolt a könyvkereskedő — hiszen rajta van a címlapján, hogy a szerző maga is kérde, hogy juthatna álláshoz?

Fogas kérdés

A spájzból eltűnt két kiló vaj. A gyanu a macskára irányul. A háziasszony, hogy bizonyosságot szerezzen, mérlegre teszi a macskát és aztán így szól:

— Pont két kiló. Most tehát megvan a vaj. De hol a macska?

Furcsa udvarlás.

A mulya fiu már hosszú ideje udvarolt egy lánynak, de sohasem volt rá alkalma, hogy megkérje a kezét. Egy alkalommal kísérték a temetőbe és a fiu a sirokra mutatva így szólt:

— Látja, Cecilke, itt fekszik a nagynéném, itt fekszik a nagypapám, itt fekszik a sógorom és köröskörül itt fekszik az egész rokonságom. Nem szeretne maga is itt feküdni?

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

indok fán van

(Beküldte Tóth Ferenc Felsőmocsoládról.)

2. Szórejtvény.

K L rostokol I A
(-e)

(Beküldte ifj. Csokonyai Nagy József Kaposzthenedeokról.)

3. Szórejtvény.

Kain
ő

(Beküldte Takács Andrásné Kecseleiről.)

4. Szórejtvény.

y gabona tetőfedő jövőbe lát
(-r) (-p) (ó = o)

(Beküldte ifj. Józsa Lajos Tiszadárszról.)

5. Szórejtvény.

E fű S

(Beküldte Brezka János Nyíregyházáról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 8-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 2-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Korona.** 2. Szórejtvény: **A pénz is elfogy.** 3. Szórejtvény: **Kézimunka.** 4. Szórejtvény: **Földönfutó.** 5. Szórejtvény: **Nemzeti Egység.**

Megejtették: v. Balogh László, Vezér Emil, Csibráki Mihály, Ozoróczy Ferenc, Vindics István, Tózsér István, Sudár Ferenc, Kovács Bálint, Kutnyánszky Géza, Papp Imre, Kun Mihály, Sz. Balogh Lukács, Rácz Elek.

Jutalomkönyvet nyertek: v. Balogh László (Döge), Csibráki Mihály (Regény) és Tózsér István (Kondó).

A 3-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

A BUDAPESTI RÁDIO

MŰSORA: 1935. FEBRUÁR 3—9.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap II. 3

9.15: Hírek. 10—10.55: Református istentisztelet; prédikál Muraközy Gyula lelkész. 11—12.15: Egyházi ének és szentbeszéd; mondja Hetényi Gyula dr. mező-tárkányi plébános. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Hanglemezek. 13.30: Budapesti Hangversenyzenekar. 15: „Aratási szerződések”. Gárdonyi József dr. gazdasági tanár előadása. 15.50: Kárpáthy Sándor gordonkázik, zongorakísérettel. 16.30: „Toldi mondák”. Bodor Aladár előadása. 17.05: Bertha István szalonzenekara. 18.20: „Budapest ezer évvel ezelőtt”. Laczkó Géza csevegése. 18.50: Margittay Margit és Cselényi József magyar nótákat énekel. Kisér Rácz Béla cigányzenekara. 20: „Pécsi körkép”. Móricz Zsigmond előadása. 20.35: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 21.40: Hírek, stb. 22: Fuvós kamarazene. 23.10: Charli Gaudriot jazz-zenekarának műsora, Kalmár Pál énekszámával. 00.05: Hírek.

Hétfő 4

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Biedermeier nevelési elvek”. (Felolvasás). 10.45: „Mai kis lexikon”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Hanglemezek. Közben: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Az Egyetemi Énekkarok éneknégyese. 14.40: Hírek. 16.10: A rádió diáktelőrőla. „Rejtvénydelután”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara. 17.55: Német nyelvtanítás. 18.20: Somló József énekel zongorakísérettel. 19: „Szándok a cigány”. Nyíró József elbeszélése. 19.30: A Filharmóniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. Utána: Hírek, stb. 22.10: Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál, Szántó Gyula énekel. 23.15: Fejes János szalonzenekara. 00.05: Hírek.

Kedd 5

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Embercivők között az Új-Hebriidák szigetein”. (Felolvasás). 10.45: „Petelei István elbeszéléseiből”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. Közben: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.40—14.20: Salgó Sándor hegedül, zongorakísérettel. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Jan és Patrik Hoffmann jazz-zenekara. 17.35: Francia nyelvtanítás. 18: Zenekari hangverseny; szórákkoztató zene. 18.55: „Hogy lesz a kéziratból könyv”. Rába Leó és bisztrai Farkas Ferenc párbeszéde. 19.25: Az

Operaház előadásának közvetítése. „Manon”. Dalm 5 felvonásban. Zenéjét szerezte Massenet. Az I. felv. után: „Massenet életéről és Manonjáról”. Kilián Zoltán előadása. A II. felv. után: Hírek. A IV. felv. után: Időjárásjelentés. Az előadás után: Pertis Pali cigányzenekara. 00.05: Hírek.

Szerda 6

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Csajkovszkij e-moll szimfóniája”. Trócsányi Zoltán előadása. 10.45: „Dívatós kézimunkák”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: A Mária Terézia I. honvédegyalgezer zenekara. Közben: kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Lakatos Flóris cigányzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: „Apáczai Cseri János”. Méhes Gyula dr. előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Sárosy Mihály gitárdala. 17.30: „Hazai siparadiesomok”. Strömpl Gábor dr. előadása. 18: Hanglemezek. 18.55: Olasz nyelvtanítás. 19.25: Schwalb Miklós zongorázik. 20.10: Közvetítés a Magyar Színházról. „Viki”. Vígjáték három felvonásban. Irta: Bónyi Adorján. Harmath Imre verseire a zeneszámokat Ábrahám Pál szerezte. Az I. felv. után: Hírek. A II. felv. után: Időjárásjelentés. 23: Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara muzsikál, Orbán Sándor énekszámával. 00.05: Hírek.

Csütörtök 7

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Kálória és kilowattóra”. Sztrókay Kálmán felolvasása. 10.45: „Dayka Gábor versei”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Első Budapesti Citerakör. Közben: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Állatvilág Zenészek Szimfonikus Zenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Vízváry Mariska előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Az okszerű takarmányozás XIV. része”. Zajtay Artur dr. előadása. 17.35: A „Magyarság” dal- és önképző egyesület dalárdája. 18.15: Angol nyelvtanítás. 18.40: Radics János hangszerőse. 19.40: A „Száz könyv”-sorozatban Schöpfung Aladár beszéd Jókai „Aranyemberé”-ről. 20: A Budapesti Szimfonikus Zenekar hangversenyének közvetítése a Budai Vigadóban. Utána: Hírek, stb. 22.30: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara. 23.15: Guttenberg György jazz-zenekarának műsora, Antók Ferenc énekszámával. 00.05: Hírek.

Péntek 8

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Időszertű apróságok”. (Felolvasás). 10.45: „Ifjúsági közlemények”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.10—13.40:

Országos Postászenekar. Közben: 13.20: Időjelzés, stb. 13.50: Pintér Alice zongorázik. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diáktelőrőla: „A két Amerika”. Halász Gyula előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Horváth Gyula cigányzenekara. Közben: Gyorsírótanfolyam. 18.45: Sport hírek. 19: „A Kalevala száz éves”. Vikár Béla előadása. 19.30: Magyar dalok. Előadja Revere Gyula (hárfá, zongora), Csóka Béla (ének) és Lantos Ferenc (tárogató). 20.35: A rádió külügyi negyedőrája. 20.50: Zathureczky Ede hegedül. 21.25: Hírek, stb. 21.45: Charli Gaudriot jazz-zenekara, Kalmár Pál énekszámával. 23: Rácz József cigányzenekara. 00.05: Hírek.

Szombat 9

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „A korszerű otthon elődisze”. Fegyverneki-Frommer István felolvasása. 10.45: „Mit nézzünk meg vasárnap”. A Nemzeti Múzeum emlékszállaggyűjteményét ismerteti Éhik Gyula. 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Kolompár Laci cigányzenekara. Közben: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Szervánszky-szalonzenekar. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A „Rádióélet” meseórája. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Gépkocsival a libiai sivatagban”. Kádár László dr. előadása. 17.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 18.45: Mit üzen a rádió? 19.20: Sándor Mária énekel, zongorakísérettel. 20.00: Színmű-előadás a Studióban. „Az utolsó farsang”. Színjáték 3 felvonásban. Irta: Vándor Kálmán. 21.30: Hírek, stb. 21.50: Katonalírok, költők és zeneszerzők „Magyar est”-jének közvetítése. 23: „Havi szemle” német nyelven. 23.15: A Sovinszky-Karnóczy Jazzzenekara. 00.05: Hírek.

BUDAPEST II. 834.6 m

Vasárnap, II. 3: 13.35—13.55: Jazz.

14: Előadás. 14.10—15: Jazz. 15.05—15.40: Hanglemezek. 19.10: Előadás. 19.35—20.15: Karének. 20.25: Hírek. 20.45—21.35: Cigányzene. — **Hétfő, II. 4.** 17.45—18.30: Jazz, ének. 18.35: Előadás. 19.15—20.35: Hangverseny. 20.40: Hírek. 21—21.40: Cigányzene — **Kedd, II. 5.** 17.40—18.20: Jazz. 18.25: Mezőgazdasági felőra. 19—19.45: Balalajkazenekar. 19.50: Előadás. 20.25—21.25: Rendőrzezenekar. 21.30: Hírek. — **Szerda, II. 6.** 18.05—18.40: Ének, zongora. 18.45: Előadás. 19.20—20.35: Hangverseny. 20.40: Hírek. 21—22: Cigányzene. — **Csütörtök, II. 7.** 17.05—17.25: Hanglemezek. 17.45: Előadás. 18.10—19.15: Magyar nóták. 19.20: Előadás. 20.05—21.10: Hangverseny. 21.15: Hírek. — **Péntek, II. 8.** 17.55—18.10: Szalonzene. 18.20: Elbeszélés. 18.55—19.55: Hanglemezek. 20: Előadás. 20.30—21.40: Szalonzene. 21.45: Hírek. — **Szombat, II. 9.** 18: Mezőgazdasági felőra. 18.40—19.15: Cimbalom. 19.25: Előadás. 19.55—21.10: Hangverseny. 21.15: Hírek. 21.40—22.30: Hanglemezek.

Petróczi hadnagy

6 KIS REGÉNY ★ Irta: MÉZES JÁNOS

Olvasta vala pedig ő szorongattatásában a ma is meglévő imakönyvből a tudós pálosatya ékes betűivel írt alábbi sorokat:

— Te szent körösztfádnak ő jegye megjegyőzse én értelmemet, ki meggyőző diadalmmal engöm győzővé tégyön; hogy az ellenség meggyőztetvén, ő erejében megfoghatkozzék. Ne adj erőt uram Jézus, kérlek, ellenségeimnek; de vettesse nek én hatalmaságom alá, tégöd kérlek, tiszta szívvel, te hozzád való kegyős folyamatomért, ki időveztéd első embört te szent körösztfádon. Irgalmaz! irgalmaz! élő istennek egy fia! irgalmaz! én neköm, Benignának, angyaloknak ura! és mindenkoron légy én rólam megemlékező, uram Jézus, bocsánatnak adója! Atya isten! fiu isten! és szent lélek isten! ki mindönha egy isten vagy, és mondatol mennynek és földnek ura, légyön neköd örök dicsőség és örök tisztóság. Amen.

Az áhitatos ima végeztével ölébe eresztette a könyvet s az imázsámulyon térdeplő leány karcsu alakját szemlélte. Szemében halálos és olthatatlan gyűlölet lobogott.

— Nem lesz a tiéd a Kinizsi vagy, sem az, ami apámuramról szállt reánk — suttogta maga elé. — Magyar Benigna a maga ura marad, ha más férj árán is.

Habfehér keze ökölbe szorult.

Halkan állt föl, hogy a leány észre ne vegye s eltávozott.

A személyzet meglepetéssel nézett össze, Benigna anélkül, hogy bárkivel közölte volna, hova megy, késő este egyedül távozott az Országbíró-utcai kastélyból.

S egy másikba surrant be, amelyikben Beatrix lakott, a nagy Corvin özvegye...

A fogadtatás sima, előkelő és a végén teljesen meghitt volt.

Mind a kettő tekintetéből látszott, hogy tudja, mit akar a másik. Beatrix küzdeme a koronáért és Ulászló kezéért nyilvánvaló volt, viszont a jól értesült aragóniai büszke szépség is sejtette, miért keresi föl őt a töle egyébként közönyösen tartózkodó Magyar Benigna ilyen szokatlan időben.

De szándékát egyik sem árulta el. A legközönyösebb dolgokról társalogtak, köztük a Corvin János kijátszásáról, amin jóleső érzéssel mosolyogtak.

— A Corvin! — huzódott félre gunyosan Beatrix ajaka — unom már őket. A nevöket sem akarom többé hallani. Elég volt belőlük!

Benigna helyeslően bólintott:

— Felkapaszkodott zsarnokok, min-

denki akarátát keresztetették. Más ur nem lehetett, csak ők.

— S a Batoriak, Szapolyaiak? — kérde Beatrix. — A nádor, Szapolyai István? Nem az áll-e utamban?

Kinizsiné szeme ravaszul villant:

— Tekegyelmednek? Ki lehet az, aki utjában áll? A döntés Ulászlón mulik. Tekegyelmed pedig viruló asszony ma is és koronás fő...

Beatrix hanyagul legyint:

— Ha csak Ulászló volna és Szapolyai István, de a többiek. A nemzetes asszonyom férje ura.

Benigna kiegyenesedik:

— Az az én szavam után indul!

— Nem mindenben, — teszi hozzá az aragóniai és királyi méltósággal simit végig a kötöttkéjén.

— A Vezsenyi Kata kiházásitására gondol, Tekegyelmed?

Beatrix gunyosan bólint. Mutatja, hogy most már egyenesben vannak s kár minden felesleges szóért.

A beszéd merevsége fel is enged. A két asszony közelebb hajol. Lehull az álarc róluk.

Késő éjszaka ereszkedik már Budára, amikor szívélyesen elbucsznak egymástól.

Beatrix és magyar Benigna meg-egyeztek.

A féktelen hatalomvágy, a jövő féltése szorosra fűzte azokat, akik egymásban a saját eredeti bűnüket gyűlölték engesztelhetetlenül.

— Tehát holnap átkerül a leány hozzám — mondta egykedvűen Beatrix.

— Vezsenyi Kata holnaptól kezdve Tekegyelmed szolgálatára áll — fejezte be Magyar Benigna.

IX.

A lány sóbálvánnyá meredt, amikor Benigna másnap reggel elhatározását közölte vele. A hangja is elcsuklott, hogy szó nem jött az ajakára. Csak jó idő múlva tudta kérdezni:

— És tud erről Kinizsi nemzeti uram?

— Majd megtudja.

— És Petróczi László?

Benigna gögösen pattant fel:

— Azt nem kérdezzük!

Kata elfehéredett:

— A völegényemet?

Értékpapírokat,

kényszer- és hadikölcsönkötvényt, olasz vöröskereszt-sorsjegyet magas áron vásárol **Barna Bank, Budapest, V., Nádor-utca 26.** Tőzsdével szemben. Telefon: 213—16, 104—67.

— Nem völegényed! Amíg én élek, a hites urad nem lesz! Jobbágy faty-tu az. A lovászuunk volt. A vagy-onunkra tör. Te nem is vagy fontos neki, csak a birtok, a kastélyok, a jó mód, meg a hatalom.

Vezsenyi Kata szép feje lecsuklott. Nem tudott mit szólni. Kristály-könnyei peregetek végig az arcán. Nem tudott a Benigna szemébe nézni többé. Mint a letört rózsaszál, lebent el. A szobájába ment és magára zárta az ajtót. Nem látták egész nap.

Jött a Beatrix üzenete, hol a leány? Ment vissza a válasz: majd holnap.

De Vezsenyi Kata másnap se ment.

Amikor a szobája ajtaját felfeszítették, senkit sem találtak ott. A leányszoba üres volt. A kis fehér galamb elröppent. S egy sor írás, egy szó üzenet nem maradt utána...

X.

A harc pedig állt Temesvár körül, bár döntő ütközetre még mindig nem került a sor.

A büszke Ali bég huzta-halasztotta a végső leszámolást. Váltig hangoztatta az alvezéreknek, hogy az öreg Kinizsitől nem tart már. Vén orosz-lán az, nincsenek fogai s a karmai is elkoptak, mindössze a hangja bömböl még. Nem kell megijedni tőle. De azért jó lesz vigyázni. Ott van mellette a fiatal, magasratörő sas, a Petróczi, aki első alvezér. Ne kerül-jünk a csőrébe, mert széttéphet.

Kinizsi is óvatoss volt. Nem a Mátyás begyakorlott és fegyelmézett embereiből állottak a csapatai. Jéreszüket utközben szedték össze. Rájuk fér még egy kis gyakorlatozás. Ő is várt az ujjhúzással.

Vége következik.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak január hó 29-én.)

GABONATÖZSDE.

Készárupiac. Buza: tiszai 77 kg-os 17.30—17.60, 78 kg-os 17.45—17.75, 79 kg-os 17.60—17.90, 80 kg-os 17.70—18.10, felsőtiszai 77 kg-os 17.15—17.30, 78 kg-os 17.30—17.45, 79 kg-os 17.45—17.60, 80 kg-os 17.55—17.75, duma—tiszai, fejemgyei, dunántúli 77 kg-os 17.05—17.35, 78 kg-os 17.20—17.30, 79 kg-os 17.35—17.45, 80 kg-os 17.45—17.55.

Pestvidéki rozs 13.20—13.35, egyéb 13.70—13.85; sörárpa, elsőrendű 19.75—21.25, másodrendű 17.75—19.25, harmadrendű 16.50—17.25; takarmányárpa, elsőrendű 15.75—16.25, másodrendű 15.50—15.75; zab, elsőrendű 15.70—15.90, másodrendű 15.60—15.90; tengeri, tiszántúli 13—13.25, egyéb 12.80—12.90; búzakarpa 11.45—11.55; 8-as tiszai 14.70—15.10 pengő métermázsánként.

Határőrpia. Buza márciusra: 16.95—16.96, májusra 17.20—17.21.

Ros márciusra: 13.06—13.07, májusra: 13.91—13.92.

Tengeri májusra: 12.03—12.04, júliusra: 12.31 pengő métermázsánként.

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BATHORY-U. 24.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magter-
melő és magkereskedelmi r.t. heti jelen-
tése.) A múlt héten az üzlet a legtöbb
cikkből lényegesen megelégnék. Az ér-
deklődés elterében lucernamag áll,
melynek ára néhány nap leforgása alatt
ugrásszerűen emelkedett. Lóheremag
irányzata lassan emelkedő árak mellett
tartott. Jobb keresletnek örvendett az
utóbbi napokban fehérheremag is. Ta-
vaszi búkkönyv élénkebb keresletnek ör-
vend, ára felmenőben van. Muharmag. A
készletek korlátozottak, ára emelkedett.
Köles. Ezen cikkben alig volt üzlet. Mák.
Irányzata lankadt, kiviteli támogatás
hiányában külföldön nem értékesíthető.
Takarmányrépamag, az erős kereslet kö-
vetkeztében irányzata igen szilárd, ára
tovább emelkedett. A Budapesti Áru- és
Értéktőzsde hivatalos jegyzései nyers-
árúért 100 kilónként budapesti paritás-
ban: Köles, fehér 13.75—14.25, vörös
14.50—15, vegyes 13—14, repce 24.25—
25.25; napraforgó, fehér 17—19, vegyes
13.50—14; lenmag, nagy 25.75—26.75,
kis 21.75—22.75; tökmag, nagy 22.50—
23, kis 19—20; mák (kék) 39—42, borsó,
express 18—19; lenese, n. 38—45, közép
26—30; bab, fehér gyöngy 15—15.50,
dunai szokvány 14.25—14.50, dunántúli
szokvány 14.50—15, felsőm, szokvány
13.50—14.25, gömbölyű fűrj 14—15, hosz-
szu 12.75—13.50; lucernamag 182—202,
lóheremag 150—170; muharmag 12.50—
13.50; tavaszi búkkönyv 23—25, csillag-
fűrj 11.25—11.50 pengő métermázsánként.

Abaktakarmánypiac. Árpakorpa 13.65,
borsóhéj 13.75, borsókorpa 13.75, buza-
konkoly 12, buza 11.80, buza 11.80, buza 11.80,
konkoly 15, konkolydara 12.75, lenmag
pogácsa 14.25, napraforgópogácsa 13.90,
száritott répaszelet 10.25, repcepogácsa
10.25, rozskunkoly 10, rozskorpa 11.50,
roztakarmányliszt 13.75, tökmagpogácsa
15 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másod-
rendű 7—7.80, harmadrendű, csomago-
lásra 6.30—6.90, sarjuszéna 6.40, muhar-
széna 7—8.50, lucernaszéna 10—10.75,
alomszalma, másodrendű 5.30—6 pengő
métermázsánként.

Ciropszakal. Uradalmi prima takaró-
szalma 43—46, kistermelői prima ta-
karószalma 41—43, belés szalma, átlag-
árban 30 pengő, Ciromag 10.50—11 pen-
gő métermázsánként.

Tenyészmarhák és járműsörök. Első-
rendű belföldi járműsörök (tarka) és be-
állítani való tinó 40—44, elsőrendű bel-
földi járműsörök (fehér) 40—44, másfél-
éves tinók 38—40, másféléves üszők 38—
40, fiatal, friss fejés tehén 50—55 fillér
elősuliban.

Vágómarhavasár. Bika, magyar, má-
sodrendű 33, harmadrendű 28, bika,
tarka, másodrendű 32—48, harmadrendű
28, ökör, magyar, másodrendű 33—48,
harmadrendű 28, ökör, tarka, másod-
rendű 35—54, harmadrendű 23—33, te-

hén, magyar, másodrendű 34—50, har-
madrendű 28, tarka, elsőrendű
51—52, másodrendű 31—49, harmadrendű
23—30, bivaly, magyar 13, növendék
(éves) 36—48, kiesontoznivaló 17—22 fillér
kilogrammonként, elősuliban.

Borjuvásár. Elsőrendű 74—78, kivéte-
sen 80, másodrendű 64—73, harmadrendű
60—62 fillér kilogrammonként, elősuly-
ban.

Sertésvásár. Elsőrendű uradalmi zsir-
sertés páronként 340 kg-on felül 80—82,
szedett közép 62—70, silány 54—58 fillér
kilogrammonként.

Juharak. Külföldnek megfelelő prima,
fiatal ürök, darabonként 50 kg súlyban
40—45, prima, fiatal bárányok, darabon-
ként 40—42 és fél kg súlyban 40—48 fillér
kilogrammonként, valamennyi gazda-
ságban, etetés-itatás után mázsálva da-
rabonként 3 kg súlylevonással.

Lóvásár. Könnyebb kocsló (hintós és
jukkan, stb.) 280, igás kocsló (nehéz,
nyugati fajta) 350—470, igás kocsló
(könnyű, nyugati fajta) 160—275, alá-
rendelt 20—190, vágó 20—100 pengő da-
rabonként.

Nyersbőr. A nyersbőrpia január első
felében szilárd volt. Marhabőrökért tiszt-
tán fejtve Budapestén zöldsuliban 80—85
fillért fizettek tarka bőrök után, a ma-
gyar bőrök ára pedig 70—72 fillér volt.
A nagy gyárak bevásárlási ára rövidlábú,
fejcs Budapesti bőrt 130—135 pengő,
bemeneti súly szerint. A lóborókért 15
pengőt fizettek nagyság szerint. A 220
centiméternél kisebb bőrök megfelelően
olesobbak. A merinógyapjas bírkabőrök
ára hanyatlott, ára kilónként 70—75 fillér.

Zsir és szalonna: Szalonna, olvasztani
való 1.14—1.30, sózott, kenyér 1.20—1.51,
fűstölt 1.40—1.80, hárj 1.24—1.36, tepertő,
zsíros 1.20—1.80, sertézsír, helybeli 1.28
—1.40 pengő kilogrammonként.

Tej és tejtermékek: Teljes tej 32, le-
főzött tej 8—10, tejszín 240—280, tej-
fél 120—150 fillér literenként. Centri-
fugált vaj 240—280, tehéntúró 50—80,
trappista 160—240, emmentáli 240—360
fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Éltőbaromfi: Tyúk
1.80—3, csirke 0.90—1.60, káppan 2.80
—5, pulyka 4—5 pengő darabonként. —
Leölt baromfi: Tyúk 1.30—1.60, csirke
2—2.40, káppan 2—2.20, ruca, hízott 1.30
—1.60, lud, hízott 1.20—1.40, pulyka, hi-
zott 1.40—1.80, libamáj 4—8 pengő kilo-
grammonként. Teatojás 7—10, főzőtojás
és apró 5—7 fillér darabonként.

Halpiac: Ponty élő, nagyság szerint
1.40—1.60, harsa 3—4 pengő kilogram-
monként.

Vad és vadhus: Szarvascomb 1.80—
2.60, gerinc 3.50—4.50, lapocka 0.80—1.60,
többi része 0.60—0.80, sz. gerinc 3.80—
4.50, comb 2—2.20, többi része 0.60—1.
vaddisznó, gerinc 2.60—2.80, comb 2—
2.60, többi része 0.60—1 pengő kilo-

grammonként. Nyul, szőrben 2.50—3.50,
fácán 1.60—2.50, fogoly 0.90—1.20 pengő
darabonként.

Fűszer, mák, méz, szappan. Paprika,
édes, nemes 3.20—4, félédes 2.60—3.60,
rózsa 2.40—3.20, erős 2—2.40, mák, kék
0.60—0.80, pergetett méz 1—1.50. Házi-
szappan, szín 1—1.20, közönséges 0.80—
0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség: Sárgarépa 20—24, petrezse-
lyem 24—32, zeller 24—30, kalarábé 14—
24, karfiol, külföldi 100—130, vörös-
hagyma, makói 8—14, közönséges 7—12,
fokhagyma 90—120, cékla 14—20, fejes-
káposzta 16—20, savanyított káposzta 24
—32, kelkáposzta 20—28, vöröskáposzta
24—32, fejesaláta 30—40 (1 drb), torma
60—80, burgonya, Göllebaba 12—14, őszli,
rózsa 12—16, nyári, rózsa 10—12, Ella
8—10, kifli 16—20, tömör csiperkegomba
100—200, szárított gomba 300—800, sültő-
tők 14—20, paraj, tisztított 30—60, fe-
ketereték 16—28 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs: Alma 48—80, körte, nemes
120—200, kötözött szőlő 180—260, dió
100—140, dióbél 320—380, mogyoró, olasz
180—180, mogyoróbél 280—360, héjazott
mandula 320—500, gesztenye, külföldi 48
—80 fillér kilogrammonként.

Szész és szeszitalok. Az üzletmenet
esendes. Az árak változatlanok. A detail-
forgalom a rendes, kisebb keretek között
mozgott. A gyümölcspálinkáiközött az
üzletmenet változatlanul esendes és az
olesó ajánlatok ellenére csak kisebb téte-
lek kerültek forgalomba. Árajánlatok:
törkölypálinka 2.75—2.85, seprőpálinka
3.20—3.30, szilviorum, nyári áru 3.50—
3.60, ó-kék áru 4.80 pengőig. Borpárlat
valamivel jobb árban, 3.60—3.80 pengőig
kinálják. Az árak 10,000 literfokont,
plusz 3 százalék forgalmi adó értendők.

Fapiac. A fenyőfapiac az építkezések
téli szünetelése miatt nincs forgalom. Az
árak általában változatlanok. Tűzfűzű
a forgalom a hideg idő miatti élénkebb
volt. A búkkhasábfá ára 315—320, a cser-
hasábfá 265—270, a gyertyánhasábfá 290
—295, a friss ákáhasábfá 265—270 pen-
gő vagononként, budapesti paritásban. Az
áprított búkkfa ára 100 kg-ként, Buda-
pesten házhoz szállítva 4.10—4.20 pengő.
Keménypia iránt állandó az érdeklődés,
mert a készletek csekélyek.

**Idegen pénznemek vételi és eladási ára
január hó 29-én.** Az első szám azt az
összeget jelenti, amelyet kapunk a bank-
tól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A
második szám azt az összeget jelenti,
melyet nekünk kell a banknak fizetni,
ha idegen pénzt vásárolunk. Száz pengő-
nél több kerül szó: darab: Angol font
1695—1725; dollár 350.25—351.25, kana-
dai dollár 343—353; hollandi forint
233.30—235.30, német márká 130—137.60;
svájci frank 110.70—111.65 pengő. —
Száz pengőnél kevesebb kerül szó: da-
rab: Csehkorona 14.20—14.62, szerb di-
nár 7.80—8.30; francia frank 22.30—
22.50; lengyel zloty 65.10—65.70; román
leu 3.26—3.46; bolgár leva 4—4.15;
olasz lira 29.30—30.25; osztrák schilling
80—80.70 pengő.

KIADÓTALAJDONOS.

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-
SZÖVETSÉGFELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL